

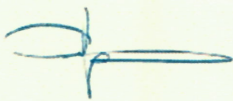
ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

სს „ხრამჭესი 2“-ის აქციონერებსა და დირექტორთა საბჭოს

ჩვენ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2020 წლის 30 იანვარს გაცემულ დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩავვითარებთ წლიურ ანგარიშში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- ▶ მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- ▶ მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.



ალექსეი ლოზა,

შპს „იუაის“ სახელით

2020 წლის 21 სექტემბერი

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

სს „ხრამჭესი 2“-ის აქციონერებსა და დირექტორთა საბჭოს

ჩვენ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2020 წლის 30 იანვარს გაცემულ დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩავვიტარებია წლიურ ანგარიშში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

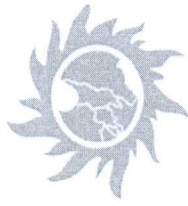
ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- ▶ მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- ▶ მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

ალექსეი ლოზა,

შპს „იუაის“ სახელით

2020 წლის 21 სექტემბერი



ИНТЕР РАО

ХРАМИ ГЭС-II

**წლიური ანგარიში
2019 წელს გაწეული სამუშაოს
შედეგების მიხედვით**

გენერალური დირექტორი:

დ.ვ. კანდელაკი

ფინანსური დირექტორი:

ე.გ. მჭედლიძე

19 სექტემბერი 2020 წელი





ИНТЕР РАО

ХРАМИ ГЭС-II

**წლიური ანგარიში
2019 წელს გაწეული სამუშაოს
შედეგების მიხედვით**

გენერალური დირექტორი:

დ.ვ. კანდელაკი

ფინანსური დირექტორი:

ე.გ. მჭედლიძე

შინაარსი

1. სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიში საზოგადოების საქმიანობის შესახებ.....	3
2. ზოგადი ინფორმაცია სს „ხრამკესი II“-ის შესახებ.....	4
3. საზოგადოების მდგომარეობა დარგში: ბაზარი, მარკეტინგი, გაყიდვები	13
4. საზოგადოების საქმიანობის ძირითადი მაჩვენებლები.....	16
5. საზოგადოების განვითარების პერსპექტივები	20
6. საზოგადოების ეფექტურობის საკვანძო მაჩვენებლების სისტემა	22
7. სარემონტო საქმიანობა	24
8. საინვესტიციო საქმიანობა	25
9. შესყიდვების საქმიანობა.....	26
10. კომპანიის აქტივებზე გამოცხადებული - გადახდილი დივიდენდების შესახებ ანგარიში	28
11. სააქციო კაპიტალის სტრუქტურა	29
12. სამეთვალყურეო საბჭო.....	30
13. გენერალური დირექტორი	33
14. კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობა	33
15. გარემოს დაცვა.....	38
16. ცნობები საზოგადოების მიერ საანგარიშო წლის განმავლობაში დადებული მსხვილი გარიგებების და ასევე იმ გარიგებების შესახებ, რომელთა შესრულებაში არსებობს დაინტერესება და რომლებიც შესრულებულია საზოგადოების მიერ საანგარიშო წლის განმავლობაში	41
17. მონაცემები საზოგადოების წმინდა აქტივების მდგომარეობის შესახებ.....	41
18. დამატებითი ინფორმაცია	42

1. სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიში საზოგადოების საქმიანობის შესახებ

სააქციო საზოგადოების საქმიანობის ძირითადი მიმართულება არის ელექტროენერგიის წარმოება და რეალიზაცია. სამეთვალყურეო საბჭო ზოგადად წარმატებულად აფასებს 2019 წელს საზოგადოების განვითარების შედეგებს. თავისი საქმიანობის ამ პერიოდის განმავლობაში, სს „ხრამჰესი II“-მა შეძლო კომპანიის სტაბილური ფუნქციონირების უზრუნველყოფა და 8 607 ათასი ლარის ოდენობით წმინდა მოგების მიღება.

სამეთვალყურეო საბჭო ახორციელებს კომპანიის სტრატეგიულ მენეჯმენტს, მას ენიჭება მნიშვნელოვანი როლი აქციონერთა უფლებების უზრუნველყოფაში, კომპანიის სტრატეგიული აღნიშვნებისა და ძირითადი შესრულების ინდიკატორების განსაზღვრაში, აგრეთვე მისი წარმატებული ფინანსური და ეკონომიკური საქმიანობის უზრუნველყოფაში.

საზოგადოების სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ 2019 წლის განმავლობაში გაწეული სამუშაოს შედეგების შეჯამებით, შეგვიძლია აღვნიშნოთ, რომ საანგარიშო წლის განმავლობაში ჩატარებულია სამეთვალყურეო საბჭოს 19 სხდომა, სადაც განიხილეს 43 საკითხი.

ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილება იყო კომპანიის ბიზნეს გეგმის დამტკიცება 2020-2024 წლებში, მათ შორის, 2020-2024 წლების საინვესტიციო პროგრამის დამტკიცება. გარდა ამისა, დამტკიცებულ იქნა ლოკალური ნორმატიული აქტები, კომპანიის საქმიანობას კონკურენტუნარიანი პროცედურების, ეკონომიკური დაგეგმვის, კომპანიის დაზღვევის დაცვის თვალსაზრისით.

კომპანიის ფინანსურ პოლიტიკასთან დაკავშირებით მიღებული იქნა გადაწყვეტილება, მიმდინარე წესით განხილულ იქნეს გენერალური დირექტორის ანგარიშგებები სამეთვალყურეო საბჭოს ინსტრუქციების განხორციელების შესახებ და კორპორატიული ღონისძიებების გეგმის განხორციელებაზე.

სამეთვალყურეო საბჭოს ენიჭება ყველაზე მნიშვნელოვანი როლი აქციონერთა უფლებების უზრუნველსაყოფად. კომპანიის განვითარების სტრატეგიის ჩამოყალიბებაში და დანერგვაში, ასევე წარმატებული ფინანსური და ეკონომიკური საქმიანობის უზრუნველსაყოფად.

სამეთვალყურეო საბჭო მნიშვნელოვან როლს ასრულებს აქციონერთა უფლებების უზრუნველყოფაში, საზოგადოების განვითარების სტრატეგიის ფორმირებასა და რეალიზაციაში, ასევე მისი წარმატებული ფინანსურ-სამეურნეო საქმიანობის უზრუნველყოფაში.

სამეთვალყურეო საბჭოს საქმიანობა ორგანიზებული იყო დამტკიცებული სამუშაო გეგმის შესაბამისად, ხორციელდებოდა გადაწყვეტილებების შესრულების რეგულარული კონტროლი. საანგარიშო პერიოდში შეუსრულებელი გადაწყვეტილებები არ არის.

საზოგადოების სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების მუშაობის შეფასებისას, უნდა აღინიშნოს, რომ ყველა წევრი თავისი უფლებების განხორციელების და მოვალეობების შესრულების დროს მოქმედებდა საზოგადოების ინტერესების დაცვით, კეთილსინდისიერად და გონივრულად, აქტიურ მონაწილეობას იღებდა ყველა სხდომაში.

შემდგომ წლებში სამეთვალყურეო საბჭო პირველხარისხიან ყურადღებას მიაქცევს კორპორატიული მართვის ხარისხის გაუმჯობესებას და საზოგადოების რენტაბელობის ამაღლებას.

მომდევნო წლებში სამეთვალყურეო საბჭო უპირველეს ყურადღებას დაუთმობს კორპორაციული მართვის ხარისხის გაუმჯობესებას და კომპანიის მომგებიანობის ამაღლებას.

2. ზოგადი ინფორმაცია სს „ხრამჰესი II“-ის შესახებ

გეოგრაფიული მდგომარეობა



**ხრამჭესი -2
(დმანისის რაიონი)**

ჰიდროელექტროსადგური „ხრამჭესი 1“ მდებარეობს საქართველოს სამხრეთ-დასავლეთის ნაწილში, ქ. თბილისიდან 115 კმ-ზე დაშორებით, მდინარე ხრამზე, ზღვის დონიდან 756 მ. სიმაღლეზე.

ჰიდროელექტროსადგური ექსპლუატაციაში გაუშვეს 1963 წელს. ჰიდროელექტროსადგური წარმოადგენს წლიური რეგულირების სადგურს და აქვს 240 მლნ. კუბ. მ. მოცულობის აუზი, 1090.5 მ. ზღვის დონიდან

ჰიდროელექტროსადგურზე დაყენებულია ორი ჰიდროაგრეგატი №1 სიმძლავრით 55.0 მგვტ და №2 59.4 მგვტ სიმძლავრით. „ხრამჭესი II“-ის დადგენილი სიმძლავრე შეადგენს 114,4 მგვტ-ს. საპროექტო საშუალო წლიური გამომუშავება 370 მლნ. კვტს შეადგენს.

სადგურის შენობა უნიკალურია, იგი განლაგებულია მთის სიღრმეში 164 მ სიმაღლის ქანის ქვეშ და ზედაპირს უკავშირდება 0,5 კმ სიგრძის ჰორიზონტალური გვირაბით/

ღია გამანაწილებელი მოწყობილობა შეერთებულია ენერგოსისტემასთან ორი ელექტროგადამცემი ხაზით: ელექტროგადამცემი ხაზი ალგეთა -220 კვტ, და „გომარეთი“ -110 კვ.

მოკლე ისტორია

ხრამის კასკადის მშენებლობა იყო დაგეგმილი რუსეთის ელექტრიფიკაციის სახელმწიფო კომისიის გეგმის პროგრამის მიხედვით და მოიცავდა ოთხი ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობას. აქედან აშენებულ იქნა მხოლოდ ორი სადგური. „ხრამჭესი 1“ არის ზედა საფეხური, ხოლო „ხრამჭესი 2“ ამ ეტაპზე არის ქვედა საფეხური.



1949 წლის ბოლოს ექსპლუატაციაში გაუშვეს ჰიდროსადგური ხრამჰესი 1.

1962 წლის 29 დეკემბერს ექსპლუატაციაში გაუშვეს ხრამჰესი II, მუდმივ ექსპლუატაციაში აგრეგატები გაშვებულ იქნა 1963 წლის 11 და 23 მარტს, სიმძლავრით 55.0 მგვტ

1996 წლის 29 ნოემბერს დაფუძნდა სააქციო საზოგადოება „ხრამჰესი II“ საქართველოს სახელმწიფოს 100% წილობრივი მონაწილეობით.

1999 წლის 22 დეკემბერს სააქციო საზოგადოება „ხრამჰესი 1“-ის და სააქციო საზოგადოება „ხრამჰესი 2“-ის აქციების მართვის უფლების შესახებ საქართველოს სახელმწიფოს და „AES Georgia Holdings B.V.“ კომპანიას შორის დადებული ხელშეკრულების საფუძველზე, საზოგადოების აქციების

მართვის ექსკლუზიური უფლება და დივიდენდების მიღების უფლება გადაეცა კომპანიას „AES Georgia Holdings B.V“.

2003 წელს კომპანია „AES Georgia Holdings B.V“ (ამჟამად INTER RAO Management B.V) საჯარო სააქციო საზოგადოება „ინტერ რაო“-ს საკუთრებაში გადავიდა.

1999-2008 წწ. პერიოდში საქართველოს სახელმწიფომ განხორციელა სარეაბილიტაციო სამუშაოები. სამუშაოების დასრულების მიზნით იაპონური კრედიტის გარდა, საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიერ იყო გამოყოფილი დამატებითი სასესხო სახსრები შეღავათიანი პირობებით, რეაბილიტაციის დასასრულებლად.

2008 წლის 10 დეკემბერს საზოგადოებამ ჩაიბარა საქართველოს სახელმწიფოსაგან სარეაბილიტაციო სამუშაოები და შესაბამისად აიღო ვალდებულება დაეფარა სესხის, გამოყოფილი სარეაბილიტაციო სამუშაოებისთვის

2011 წლის 31 მარტს საქართველოს სახელმწიფოსა და საჯარო სააქციო საზოგადოება „ინტერ რაო“-ს შორის დაიდო მემორანდუმი „ელექტროენერგეტიკის სფეროში თანამშრომლობის განვითარების და მიღწეული შეთანხმებების რეალიზაციის შესახებ.“

2011 წლის 13 აპრილს ხელმოწერილი მემორანდუმის ფარგლებში და საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 31 მარტის სპეციალური დებულების N717 საფუძველზე და სააქციო საზოგადოებების „ხრამჭესი 1“-ის და „ხრამჭესი 2“-ის ნასყიდობის ხელშეკრულების თანახმად, რომელიც დადებულია საქართველოს სახელმწიფოსა და კომპანია „Gardabani Holding B.V“-ს შორის, სააქციო საზოგადოება „ხრამჭესი 1“-ის და სააქციო საზოგადოება „ხრამჭესი 2“-ის აქციების 100% საკუთრების უფლება გადაეცა

კომპანიას „Gardabani Holding B.V.“, რომელიც არის საჯარო სააქციო საზოგადოება „ინტერ რაო“-ს შვილობილი კომპანია.

2011 წლის 7 აპრილის საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის დებულება N5-ის საფუძველზე დადგენილია სს „ხრამჭესი 1“-ის და სს „ხრამჭესი 2“-ის მიერ გაშვებულ ელექტროენერგიაზე გრძელვადიანი ტარიფები 2025 წლამდე.

2012 წლის 27 დეკემბერს საქართველოს მთავრობასა და საჯარო სააქციო საზოგადოება „ინტერ რაო“-ს შორის დადებულ იქნა შუალედური მემორანდუმი ელექტროენერგიის სფეროში თანამშრომლობის შესახებ, რომელიც მოქმედებდა 2013 წლის 31 მარტამდე. ამ მემორანდუმის ფარგლებში, მხარეები შეთანხმდნენ 2025 წლამდე ხანგრძლივი თანამშრომლობის სტრატეგიის შემუშავებაზე.

2013 წლის 31 მარტს საქართველოს მთავრობასა და საჯარო სააქციო საზოგადოება „ინტერ რაო“-ს შორის ხელმოწერილ იქნა მემორანდუმი ელექტროენერგიის სფეროში თანამშრომლობის განვითარების და ადრე მიღწეული შეთანხმებების რეალიზაციის შესახებ, რომელიც მოქმედებს 2025 წლის 31 დეკემბრამდე.

2017 წლის 30 ოქტომბერს, საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის (სემეკი) 31 დადგენილების საფუძველზე, შეცვალა ტარიფი და შეიქმნა ახალი გრძელვადიანი ტარიფები ხრამჭესი II-ისთვის 2025 წლამდე, რათა უზრუნველყოს ინვესტიციის გარანტირებული დაბრუნება PJSC Inter RAO-სთვის. სს ხრამჭესი I და სს ხრამჭესი II შეძენისას.

2019 წლის 28 ნოემბერს, საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის (სემეკი) 31 დადგენილების საფუძველზე, შეცვალა ტარიფი და შეიქმნა ახალი გრძელვადიანი ტარიფები ხრამჭესი II-ისთვის 2025 წლამდე, რათა უზრუნველყოს ინვესტიციის გარანტირებული დაბრუნება PJSC Inter RAO-სთვის. სს ხრამჭესი I და სს ხრამჭესი II შეძენისას.

სს „ხრამჰესი II“-ის ძირითადი პარამეტრები



სადგურის ძირითადი პარამეტრები ჩამოთვლილია ქვემოთ:

- | | |
|--|-------------------|
| ➤ დადგენილი სიმძლავრე | - 114.8 მგვტ |
| ➤ საპროექტო გამომუშავება | - 370 მლნ. კვტ/სთ |
| ➤ ჰიდროაგრეგატების რაოდენობა | - 2 ცალი |
| ➤ #1 ჰიდროაგრეგატის დადგენილი სიმძლავრე- | 55 მგვტ |
| ➤ #2 ჰიდროაგრეგატის დადგენილი სიმძლავრე- | 59.4 მგვტ |

- ჰიდროელექტროსადგურის წყლის მაქსიმალური ხარჯი - 43/0 მ³/წმ.
- წყალსაცავში წყლის დონის მაქსიმალური ნიშნული - 1090,50მ
- წყალსაცავში წყლის დონის მინიმალური ნიშნული - 1086,50 მ
- საანგარიშო დაწნევა - 324 მ
- ფაქტიური დაწნევა - 330 მ
- ტურბინის ტიპი - ციციხვიანი, ვერტიკალური
- ტურბინის ნომინალური სიმძლავრე - 72 ათასი კვტ
- ტურბინაში წყლის ხარჯი - 21.5 მ³/წმ.
- ბრუნვის სიჩქარე - 375 ბრ./წთ.
- გენერატორის ტიპი - ვერტიკალური, საკიდი
- №1 გენერატორის ნომინალური სიმძლავრე 55 მგვტ
- №2 გენერატორის ნომინალური სიმძლავრე 59,4მგვტ
- ნომინალური ძაბვა - 10,5 კვ

1999 წლიდან 2008 წლამდე საქართველოს სახელმწიფომ განახორციალა შემდეგი სარეაბილიტაციო სამუშაოები:

- სრულად რეაბილიტირებულის 3/ა №2, კერძოდ დადგმულ იქნა ახალი მოდერნიზებული ტურბინა და განახლდა გენერატორის სტატორი
- შეიცვალა აღგმნების სისტემა და დაცვის პანელები №1 და №2 3/ა -ზე.
- შეიცვალა საგენერატორო ამომრთველები №1 და №2 3/ა -ზე
- შეიცვალა სააკუმულატორო ბატერეები და მათი დამხმარე მოწყობილობა
- დახურულ გამანაწილებელ მოწყობილობაში (დგმ) მთლიანად შეიცვალა 10,5 კვ. და 0,4 კვ. ავტოტრანსფორმატორებისა და 110 კვ. და 220 კვ. ეგზ-ების დაცვის ფარები.
- ღია გამანაწილებელ მოწყობილობაში (დგმ) შეიცვალა ორი ძალოვანი ავტოტრანსფორმატორი, 4 გამთიშველი და 220 კვ

შესმცვლელების 2 კომპლექტი, 10,5/04 კვ. საკუთარი მოხმარების ტრანსფორმატორი.

- ჩამოტანილ იქნა #1 ტურბინის მოწყობილობა 2009 წლიდან დაწყებული საზოგადოების მიერ დამატებით იყო შესრულებული შემდეგი სამუშაოები:
 - დასრულდა #1 ჰ/ა რეაბილიტაცია;
 - დამონტაჟდა ახალი მოდერნიზებული ზეთდამწნევი (ზდმ) მოწყობილობა ორივე ჰ/ა -ს სფერული საკეტებისათვის;
 - შესრულდა ელექტროენერგიის კომერციული აღრიცხვის სარეკონსტრუქციო სამუშაოები;
 - შეძენილ და დამონტაჟებულ იქნა ტურბინის ღერძის ჰიდროშემჭიდროვებისათვის საჭირო წყლის ფილტრაციის სადგური;
 - დამონტაჟდა დისკური საკეტებისათვის ახალი მოდერნიზებული ზეთდამწნევი (ზდმ) მოწყობილობა მართვის სისტემით;
 - განხორციელდა სადგურის მიწისქვეშა შენობის კაპიტალური რემონტი;
 - მთლიანად განახლდა 220/110/10 კვ. ღია გამანაწილებელი მოწყობილობა.

ჰიდროკვანძის ნაგებობების აღწერა

ჰიდროკვანძის ძირითადი და დამხმარე ნაგებობების შემადგენლობაში შედის:

1. სათაო კვანძი

- კაშხალი - რკინა-ბეტონის
- შლუზი-წყალგამშვების, გამშვები არხი
- წყალმიმღები
- არხი - დამლექი
- დღეღამური რეგულირების აუზი (დრა)
- საფეხურივანი ვარდნილი და შემაერთებელი წყალგამტარი არხი მარეგულირებელი შლუზით



2. დერივაცია

- რკიბაბეტონის წყალგამტარი
- გვირაბი № 1
- წყალგამტარი ხიდი მდ. ჭოჭიანზე
- გვირაბი № 2

3. დაწნევითი სადგურის კვანძი

- გამათანაბრებელი შახტი კამერებით
- დისკური საკეტების სათავსო
- დამწნევი ტურბინის წყალგამტარი
- სფერული საკეტების სათავსო
- ჰიდროელექტროსადგურის ნაგებობა წყალგამყვანი კამერებით და სარემონტო საკეტების გალერეით
- გამყვან გვირაბი

4. ჭოჭიანის ჰიდროკვანძი (შეიცავს სათაო კვანძს და დერივაციას)

- კაშხალი წყალსაგდები
- წყალმიმღები და გამრეცხი გალერეა
- ზამთრის წყალმიმღები გალერეა
- სალექარი
- მეტალის წყალსატარი

- დამწნევი გვირაბი
- 5. ყარაბულახის ჰიდროკვანძი (შეიცავს სათაო კვანძს და დერეფაციას)
 - წყალმიმღების კაშხალი
 - წყალმიმღები
 - სალექარი
 - გვირაბი

წყალსაცავის მაქსიმალური სამუშაო ჰორიზონტი - ზღვის დონიდან 1090.80 მ., აუზის სიგრძე 200 მ, სიგანე 120 მ. აუზის საპროექტო მოცულობა - ბრუტო 240 000 მ³, ნეტო - 210 000 მ³, დამუშავების პრიზმის სიმაღლე 6 მ. მკვდარი წყლის მოცულობა 30 000 მ³. წყლის ქვედა სამუშაო ჰორიზონტი შეადგენს 1086,5 მ. დღედამური რეგულირების აუზში იკრიბება ხრამჰესი 1-ის დამუშავებული და სამი მდინარის (მდ. დაშაში, მდ. ჭოჭიანი, მდ. ყარაბულახი) წყლები.

ხრამჰესი-2-ის დერივაცია შედგება შემდეგი გვირაბებისგან -

- რკინაბეტონის გვირაბი საერთო სიგრძის 12 750 მ. 4 მ. შიდა დიამეტრით და 40,5 მ³/წმ. გათვლილი წყალგამტარობით.
- ყარაბულახის ვარცლისებრივი კვეთის უდაწნეო გვირაბი 6000 მ. სიგრძის.
- ჭოჭიანის სადაწნეო მეტალის გვირაბი 500 მ. სიგრძის და 1 მ. დიამეტრის.
- დახრილი მიწისქვეშა გვირაბი 3,2 მ. დიამეტრით, მეტალის პერანგის 10 მმ. სისქის. გათვლილი წნევა შეადგენს 400 მ., გათვლილი წყლის 43 მ³/წმ. მილსადენის სიგრძე შეადგენს 613,6 მ., დახრილი ნაწილის სიგრძეა 483,5 მ.

3. საზოგადოების მდგომარეობა დარგში: ბაზარი, მარკეტინგი, გაყიდვები

სს „ხრამჰესი II“-ის ძირითადი საქმიანობა არის ელექტროენერგიის წარმოება. 2019 წელს საზოგადოება სხვა საქმიანობას არ ახორციელებდა. ელექტროენერგიის საშუალო წლიური გამომუშავების მოცულობა საშუალოდ საქართველოში ერთ წელიწადში გამომუშავებული ელექტროენერგიის 3%-ს შეადგენს.

საანგარიშო წლის განმავლობაში საქართველოს ენერგოსისტემის განვითარების ტენდენციები შეფასებულია როგორც ზომიერად ოპტიმისტური, რაც დაკავშირებულია საანგარიშო წლის განმავლობაში მომხდარ მოვლენებთან, რომლებმაც მნიშვნელოვნად იმოქმედეს დარგის საერთო მდგომარეობაზე:

- ქვეყანაში ელექტროენერგიის მოხმარების ზრდა;
- საანგარიშო წლის ბოლოს ეროვნული ვალუტის მკვეთრი დევალვაცია აშშ-ს დოლართან მიმართებაში;
- ქვეყანაში მნიშვნელოვანი სოციალური და პოლიტიკური ზეგავლენა ენერგეტიკის სექტორზე;

საზოგადოების მმართველობის აზრით, სს „ხრამჰესი II“-ის განვითარების ტენდენცია დარგის ზოგად ტენდენციებზე უკეთესია, რაც შემდეგ ფაქტორებთან არის დაკავშირებული:

- წყლის წლიური რეგულირების მნიშვნელოვანი აუზის არსებობა გვადლევს გამომუშავების დაგეგმვის შესაძლებლობას ქვეყნის ენერგოსისტემის მოთხოვნის გათვალისწინებით.

- ეროვნული ვალუტის დევალვაცია აშშ დოლართან მიმართებაში აუმჯობესებს საზოგადოების პროდუქციაზე ფასების კონკურენტუნარიანობას თბოელექტროსადგურების მიერ გამომუშავებულ ან იმპორტირებულ ელექტროენერგიასთან შედარებით.

დარგში მდგომარეობის შენარჩუნებისთვის, სს „ხრამჰესი II“ -ის მიერ მიღებული იქნება შემდეგი ზომები:

- ტექნიკური მდგომარეობის სათანადო დონეზე შენარჩუნება;
- სადგურის შეუფერხებელი მუშაობის და ხარჯების ოპტიმიზაციის ხელშეწყობა;
- გონივრული აუცილებლობის პრინციპით, ძირითად აღჭურვილობაში ინვესტიციების უზრუნველყოფა.

ჩვენი აზრით, აღნიშნული ზომების კომპლექსი უზრუნველყოფს საზოგადოების მიერ უახლოეს მომავალში შემდეგი შედეგების მიღწევას:

- ტექნიკური მდგომარეობის შენარჩუნება შესაბამის დონეზე;
- ეფექტურობის ყველა ძირითადი საკვანძო მაჩვენებლის შესრულება;
- სარემონტო და საინვესტიციო პროგრამების შესრულება;

უზრუნველყოფს სადგურის შეუფერხებელ მუშაობას და ხარჯების ოპტიმიზაციას

ჩვენი აზრით, ამ ზომების განხორციელება საშუალებას მისცემს კომპანიას უახლოეს მომავალში მიაღწიოს შემდეგ შედეგებს:

- ყველა ძირითადი საკვანძო ინდიკატორის შესრულება;
- სარემონტო და საინვესტიციო პროგრამის განხორციელება;

სავარაუდო უარყოფითი ფაქტორები, რომლებმაც შეიძლება უახლოეს წლებში უარყოფითად აისახონ საზოგადოების განვითარების ტემპებზე, შეიძლება იყოს შემდეგი:

- ადგილობრივი ვალუტის არასტაბილური კურსი სარეზერვო ვალუტებთან მიმართებაში;
- დაბალი დონის ნალექების ციკლის დადგომა;
- შიდაპოლიტიკური მდგომარეობის გართულება, რომელიც გამოიწვევს ქვეყნის საინვესტიციო მიმზიდველობის შემცირებას და შესაბამისად შეამცირებს ელექტროენერგიის მოხმარებას;
- ქვეყანაში ენერგეტიკულ სექტორზე სოციალური და პოლიტიკური გავლენის გაძლიერება.

სს „ხრამჰესი II“-ს მმართველობა სთავაზობს აღნიშნული უარყოფითი ფაქტორების წარმოშობის შემთხვევაში რისკების შემცირების შემდეგ ზომების:

-საზოგადოების კონკურენტული უპირატესობების ელექტროენერგიის ბაზარზე სრული რეალიზაცია.

- საზოგადოების გამომუშავების წლიური გრაფიკის შედგენა ქვეყანაში ელექტროენერგიაზე მოთხოვნის სეზონურობის გათვალისწინებით.

2000 წლიდან, პირდაპირი ხელშეკრულებების საფუძველზე, საზოგადოების ელექტროენერგიის ერთადერთი მყიდველი არის სს „თელასი“, რაც გამოირიცხავს საზოგადოების კონკურენტუნარიანობაზე მოქმედი ფაქტორების წარმოშობას.

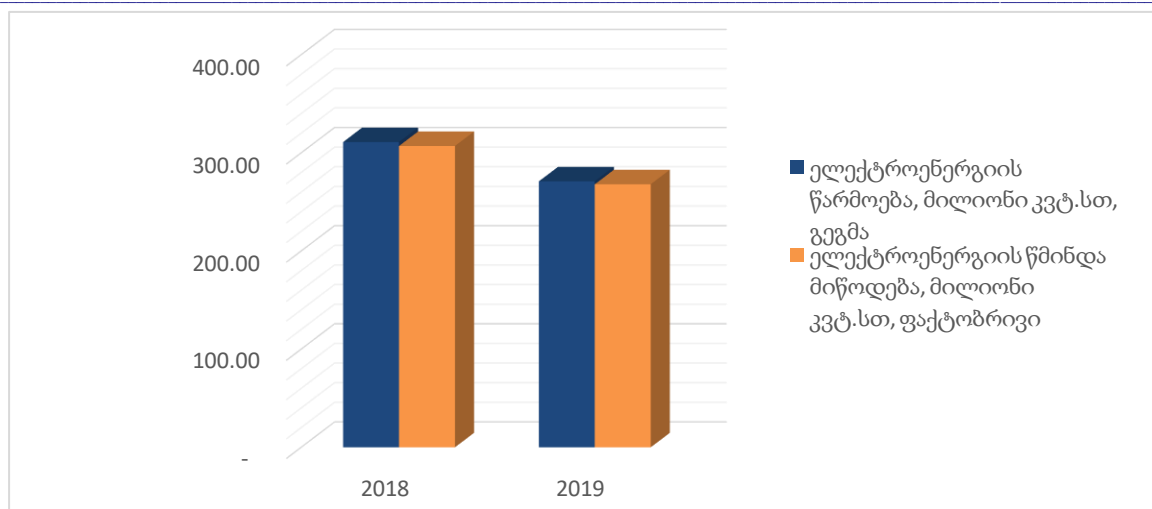
4. საზოგადოების საქმიანობის ძირითადი მაჩვენებლები

საზოგადოების ძირითადი სამეწარმეო და ფინანსური მაჩვენებლების დინამიკა შეიძლება დახასიათდეს შემდეგნაირად:

საქმიანობის ძირითადი სამეწარმეო მაჩვენებლები

მაჩვენებლები	მილიონი კვტ *სთ		
	2018 წ.	2019 წ.	% ცვლილება
ელექტროენერგიის გამომუშავება	311	271	-12.8%
ელექტროენერგიის საკუთარი მოხმარება და ტრანსფორმატორებში დანაკარგები	5	4	-19%
ელექტროენერგიის სასარგებლო გაშვება	307	268	-12.7%

ძირითადი სამეწარმეო მაჩვენებლების დინამიკა ადასტურებს ჰიდროელექტროსადგურის სტაბილურ მუშაობას, რაც განპირობებულია სადგურის საექსპლუატაციო სანდოობის მუდმივ შენარჩუნებასთან.



„ინტერ რაო“-ს მიერ სს „ხრამჰესი 1“-ის და სს „ხრამჰესი 2“-ს შეძენაზე ინვესტიციების გარანტირებული დაბრუნების უზრუნველყოფის მიზნით, ასევე ლარის კურსის აშშ დოლართან მიმართებაში შეცვლასთან დაკავშირებით საქართველოს ენერგეტიკის მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის დებულების N31 საფუძველზე, რომელიც დათარიღებულია 28/11/2019 წ., განხორციელდა ტარიფის შესწორება და დადგინდა სს „ხრამჰესი 2“-ის ახალი გრძელვადიანი ტარიფები 2025 წლამდე:

2019 წლის 1 დეკემბრიდან 2021 წლის 31 დეკემბრამდე ჩათვლით - 12.304 თეთრი / კვტ.სთ;
 - 2022 წლის 1 იანვრიდან 2024 წლის 31 დეკემბრამდე ჩათვლით - 3.767 თეთრი / კვტ.სთ;
 - 2025 წლის 1 იანვრიდან 2025 წლის 31 დეკემბრამდე ჩათვლით - 3.5 თეთრი / კვტ.სთ 2025 წლის 1 იანვრიდან 2025 წლის 31 დეკემბრის ჩათვლით - 3.5 თეთრი/კვტ.სთ.

პირდაპირი ხელშეკრულების თანახმად, ელექტროენერგიის მიწოდება 2019 წლის იანვრიდან აპრილის ჩათვლით განხორციელდა

დადგენილი ტარიფით 10.614 თეთრი / კვტსთ. 2019 წლის დეკემბრიდან 12.304 თეთრი / კვტსთ.

რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავალი ფულადი გამოსახულებით 28 942 ათას ლარს შეადგენს.

ფინანსური და ეკონომიკური საქმიანობის ძირითადი შედეგები

მაჩვენებლების დასახელება	2018 წ.	2019 წ.	ათასი ლარი
			% ცვლილება
რეალიზაციიდან მოგება	31 701	28 942	-8.7%
ძირითადი საქმიანობიდან მოგება (ზარალი)	18 853	16 457	-12.7%
EBITDA	27 459	24 802	-9.7%
წმინდა მოგება (ზარალი)	15 241	8 607	-43.5%

2019 წელს ფინანსური-სამეურნეო საქმიანობის შედეგად, საზოგადოებას მიღებული აქვს წმინდა მოგება 8 607 ათასი ლარის ოდენობით.

წმინდა მოგების მაჩვენებლის შემცირება ძირითადად გამოწვეულია ელექტროენერგიის წარმოების შემცირებით, წყლის დაბალი დონის გამო. აგრეთვე წლის ბოლოს წლიური რეგულირების აუზში წყლის ნაწილობრივი დაზოგვის აუცილებლობის გამო (საქართველოს ცენტრალური დისპეტჩერიზაციის სამსახურის გადაწყვეტილებით), გაუარესებული საკურსო სხვაობით.

ანალიტიკური მაჩვენებლები

საზოგადოების ლიკვიდობის მაჩვენებლები

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის აქტივების მთლიანმა ღირებულებამ შეადგინა 102,945 ათასი ლარი. აბსოლუტური ღირებულების

თვალსაზრისით, აქტივები საანგარიშო წლის განმავლობაში შემცირდა 14 901 ათასი ლარით. საანგარიშო წლის ბოლოს, გრძელვადიანი აქტივები შემცირდა 5,282 ათასი ლარით და შეადგინა 79,047 ათასი ლარი, ხოლო მიმდინარე აქტივები შემცირდა 9,619 ათასი ლარით და შეადგინა 23,898 ათასი ლარი. კომპანიის აქტივების ღირებულების შემცირების ძირითადი მიზეზი არის ფულადი სახსრების ნაშთის შემცირება დივიდენდების გადახდის გამო.

მაჩვენებლების დასახელება	2018 წ.	2019 წ.
სასწრაფო ლიკვიდობის მაჩვენებლები	2.65	1.76
მიმდინარე ლიკვიდობის მაჩვენებლები	2.76	1.86

საანგარიშო წლის ლიკვიდობის მაჩვენებლები აღემატება მაჩვენებელს 1-ს, რაც ნიშნავს, რომ ფულადი სახსრებით და მოსალოდნელი მისაღები თანხებით შესაძლებელია საზოგადოების მიმდინარე ვალდებულებების დაფარვა. მაჩვენებლების ვარდნის მთავარი მიზეზი ფულადი სახსრების ნაშთის მნიშვნელოვანი ვარდნაა დივიდენდების გადახდის გამო.

საზოგადოების რენტაბელობის მაჩვენებლები

მაჩვენებლების დასახელება	2018 წ.	2019 წ.
გაყიდვების რენტაბელობა	59.5%	56.8%
აქტივების რენტაბელობა (ROA)	13.7%	7.8%
საკუთარი კაპიტალის რენტაბელობა (ROE)	16.7%	11.2%

საანგარიშო პერიოდის რენტაბელობის მაჩვენებლები წინა წლის რენტაბელობის მაჩვენებლებზე დაბალია.

რენტაბელობის ინდიკატორების შემცირება უკავშირდება ელექტროენერგიის გაყიდვიდან შემოსავლის შემცირებას წარმოების ინდიკატორების შემცირების გამო. ზოგადად, საანგარიშო პერიოდის მომგებიანობის მაჩვენებლები მაღალია, რაც იმაზე მეტყველებს, რომ მიმდინარე ტარიფით ელექტროენერგიის წარმოება და გაყიდვა კომპანიას მნიშვნელოვან მოგებას მოაქვს. ეს ინდიკატორები სრულყოფილად ასახავს ეფექტურობის ხარისხს მატერიალური, შრომის, ფულის და სხვა რესურსების გამოყენებაში.

საზოგადოების ფინანსური მდგრადობის მაჩვენებლები

მაჩვენებლების დასახელება	2018 წ.	2019 წ.
ფინანსური დამოუკიდებლობის კოეფიციენტი	0.77	0.75
სესხის და საკუთარი საშუალებების შეფარდება	0.29	0.33

ზოგადად, კომპანიის 2019 წლის ფინანსური მდგრადობის მაჩვენებლები მაღალია. აქციონერების მიმართ დივიდენდების გადახდის გამო, საზოგადოების კაპიტალის წილის ბალანსის ვალუტაში (ფინანსური დამოუკიდებლობის რაციონი) ოდნავ შემცირდა 0.77-დან 0.75-მდე, ხოლო კომპანიის დავალიანების თანაფარდობა წინა წელთან შედარებით ოდნავ გაიზარდა და შეადგინა 0.33 (კაპიტალის ერთი ლარი) კაპიტალი).

5. საზოგადოების განვითარების პერსპექტივები

სს „ხრამჰესი II“-ის შეძენაში ჩადებული ინვესტიციების ამოღების მიზნით, საქართველოს ენერგეტიკის მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 07.04.2011 წლის N5 დებულების საფუძველზე, სს „ხრამჰესი I“-ის

და სს „ხრამჭესი II“-ის გაშვებულ ელექტროენერგიაზე დადგინდა გრძელვადიანი ტარიფები 2025 წლამდე, სადაც გათვალისწინებულია ტარიფის მნიშვნელოვანი ზრდა 01.01.2014 წ..

საჯარო სააქციო საზოგადოება „ინტერ რაო“-ს მიერ სს „ხრამჭესი I“-ის და სს „ხრამჭესი II“-ს შეძენაზე ინვესტიციების გარანტირებული დაბრუნების უზრუნველყოფის მიზნით, ასევე ლარის კურსის აშშ დოლართან მიმართებაში შეცვლასთან დაკავშირებით, საქართველოს ენერგეტიკის მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის დებულების N31 საფუძველზე, რომელიც დათარიღებულია 28.11.2019წ., განხორციელდა ტარიფის შესწორება და დადგინდა სს „ხრამჭესი II“-ის ახალი გრძელვადიანი ტარიფები 2025 წლამდე.

აქედან გამომდინარე, შემდგომ წლებში საზოგადოება გეგმავს მოგების მიღებას, და შესაბამისად, საზოგადოების რენტაბელურობის, ლიკვიდობის და ფინანსური მდგრადობის მაღალი მაჩვენებლების მიღებას.

დაგეგმილი ფინანსური და ეკონომიკური საქმიანობის მაჩვენებლების მისაღწევად, სს „ხრამჭესი II“ გეგმავს სადგურის საექსპლუატაციო სანდოობის შენარჩუნებას. მაღალი წყლის ბალანსის შემთხვევაში, შეიძლება გამოვიდეთ მაღალ სამეწარმეო მაჩვენებლებზე, რომლებიც მიღწეულ იქნა წინა წლებში.

ენერგეტიკის სექტორის რეფორმა

2006 წელს, საქართველოს პარლამენტმა დაამტკიცა № 3259 დადგენილება "საქართველოს ენერგეტიკის სექტორში სახელმწიფო პოლიტიკის ძირითადი მიმართულებების შესახებ". როგორც ამ რეზოლუციის განხორციელების ნაწილი, შედგენილია გეგმა კონკურენტუნარიან (საბითუმო) ბაზარზე გადასვლის შესახებ, რომელიც შეიცავს ლიბერალიზაციის სპეციფიკურ ეტაპებს. გეგმის შესაბამისად, გათვალისწინებული იყო მომხმარებლის კონკურენტულ ბაზარზე ეტაპობრივი შესვლა.

2014 წელს ევროკავშირმა და საქართველომ ხელი მოაწერეს ასოცირების ხელშეკრულებას, რომლის განუყოფელი ნაწილია ღრმა და

ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის ზონის ხელშეკრულება. 2016 წლის 18 ოქტომბერს, საქართველომ ხელი მოაწერა ოქმს ევროპულ ენერგეტიკულ საზოგადოებაში შესვლის შესახებ და ავტომატურად მიუერთდა ევროკავშირის დირექტივებს და დებულებებს ელექტროენერგიის, გაზის, ნავთობის, განახლებადი ენერგიის, ენერგოეფექტურობისა და გარემოს შესახებ.

ენერგეტიკულ საზოგადოებაში გაწევრიანების ოქმში, საქართველო პირობა დადო, რომ შექმნის თავისუფალი ენერგეტიკული ბაზარს, სადაც დაცული იქნება თავისუფალი კონკურენციის პრინციპი. ამ რეფორმის განსახორციელებლად შემუშავდა კანონი „ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ“. ეს კანონი იქნა მიღებული და ძალაში შევიდა 2019 წლის 20 დეკემბერს, გარდამავალი პერიოდის 2022 წლამდე.

ამ რეფორმას მნიშვნელოვანი გავლენა არ ექნება კომპანიის წარმოებასა და კომერციულ საქმიანობაზე, რადგან კომპანიისთვის ტარიფები დაწესებულია გრძელვადიანი პერიოდით 2025 წლამდე. ბაზარზე ახალი მყიდველების (უშუალო მომხმარებლები, ტრეიდერები) გაჩენა, როგორც ფინანსურად, ასევე კონკურენტუნარიანობის თვალსაზრისით (ბაზარზე კონკურენტული პოზიციის შეცვლა), კომპანიისთვის განსაკუთრებული მნიშვნელობა არ ექნება. ამ ეტაპზე ელექტროენერგიის მწარმოებლების ტარიფების დერეგულირება არ არის გათვალისწინებული, შესაბამისად, ეს რეფორმა ეხება ძირითადად სადისტრიბუციო კომპანიებს.

6. საზოგადოების ეფექტურობის საკვანძო მაჩვენებლების სისტემა

ეფექტურობის საკვანძო მაჩვენებლები წარმოადგენს ძირითადი მაჩვენებლების სისტემას, რომელიც ყველაზე მნიშვნელოვანია საქმიანობის ეფექტურობის შეფასებისთვის და დადგენილია როგორც შესაბამის წლიურ პერიოდში განვითარების მთავარი სამიზნე კრიტერიუმები (ორიენტირები).

2019 წლის განმავლობაში საზოგადოების ძირითადი ამოცანა იყო აქტივების ფლობის და მართვის ეკონომიური ეფექტურობის

უზრუნველყოფა, მათ შორის აქტივების მომგებიანობის ამაღლება. აღნიშნული ამოცანის ფარგლებში შემუშავებულ იქნა საზოგადოების ეფექტურობის საკვანძო მაჩვენებლების და საკონტროლო მაჩვენებლების ჩამონათვალი, რომელიც დამტკიცდა საზოგადოების სამეთვალყურეო საბჭოს გადაწყვეტილებით (სამეთვალყურეო საბჭოს ოქმი N 3, 14.02.2019 წ.).

მენეჯმენტის მატერიალური სტიმულირების მიზნით, ეფექტურობის საკვანძო მაჩვენებლებს დაემატა საკონტროლო მაჩვენებლები, რომელთა სავალდებულო შესრულება წარმოადგენს საზოგადოების მმართველობის წახალისების წინაპირობას.

გენერალური დირექტორის 03/02/02/09 / ბრძანებით, მსგავსი მიზნების კრიტერიუმები ასევე დამტკიცდა შემდეგი მენეჯერებისთვის: მთავარი ინჟინერი, ფინანსური დირექტორი და კომერციული დირექტორი.

2019 წლის განმავლობაში საზოგადოების მიერ გაწეული საქმიანობის შედეგების მიხედვით, ყველა საკონტროლო მაჩვენებელი და ეფექტურობის საკვანძო მაჩვენებელი შესრულებულია.

ეფექტურობის საკვანძო მაჩვენებლის დასახელება	მაჩვენებლის შესრულების დონე			მაჩვენებლის მიღწევის კოეფიციენტი
	ქვედა	სამიზნე	ზედა	
ეფექტურობის საკვანძო მაჩვენებელი 1. EBITDA 2019 წლის ბიზნეს გეგმის მნიშვნელობიდან	95%	100%	110%	50%
ეფექტურობის საკვანძო მაჩვენებელი 2. საოპერაციო ფულადი ნაკადი 2019 წლის ბიზნეს გეგმის მნიშვნელობიდან	95%	100%	110%	40%
ეფექტურობის საკვანძო მაჩვენებელი 3	-	100%	90%	10%

საკონტროლო მაჩვენებლები

საკონტროლო მაჩვენებლის დასახელება	სამიზნე მაჩვენებელი	გავლენის ხარისხი (წონა)
საკონტროლო მაჩვენებელი 1. ავარიების (წონა 40%) ან უბედური შემთხვევების (წონა 30%) არარსებობა ან ტრავმატიზმის სიხშირის კოეფიციენტის (წონა 30%) შესრულება	100%	100% მდე
საკონტროლო მაჩვენებელი 2. შემოდგომა-ზამთრის პერიოდში მუშაობისათვის მზადყოფნის პასპორტის მიღება (არსებობა);	100%	100%
საკონტროლო მაჩვენებელი 3. საანგარიშგებო და საშემსრულებლო დისციპლინის დაცვა და კორპორატიული ღონისძიებების გეგმის შესრულება;	100%	50% მდე
საკონტროლო მაჩვენებელი 4. სსს „ინტერ რაო“-ს შიდა აუდიტის ბლოკის მიერ გეგმიური და არაგეგმიური შემოწმების შედეგების მიხედვით არსებითი შენიშვნების არარსებობა;	მნიშვნელოვანი შენიშვნები არ არის	100% მდე

ეფექტურობის საკვანძო მაჩვენებლების და საკონტროლო მაჩვენებლების შესრულება 2019 წლისთვის კორპორატიული ღონისძიებების გეგმის შესაბამისად განხილული იქნა 2020 წლის აპრილში.

7. სარემონტო საქმიანობა

დამტკიცებული სარემონტო პროგრამის საფუძველზე, 2019 წელს ჩატარდა 321 ათასი ლარის სარემონტო სამუშაოები:

პროექტების დასახელება	პროექტის ღირებულება (ათასი ლარი)
ჰიდროაგრეგატის მიმდინარე რემონტი №2	111
ჰიდროაგრეგატის კაპიტალური რემონტი №1	110
ამწე მექანიზმების და სადაწნეო ფარების რემონტი	39

გენერატორი №2 სტატორის რემონტი	63
სულ:	321

8. საინვესტიციო საქმიანობა

2019 წლის განმავლობაში, საზოგადოების მიერ განხორციელდა კაპიტალური ინვესტიციები შემდეგი სახით :

მუხლის დასახელება	თანხა
ფინანსირება, ათასი ლარი დღგ-ს ჩათვლით	3 486
ათვისება, ათასი ლარი დღგ-ს გარეშე	4 047
ძს შეყვანა, ათასი ლარი დღგ-ს გარეშე	607

დასახელება	2019 წელს ათვისების მოცულობა (ათასი ლარი, დღგ-ს გარეშე)
ტექნიკური აღჭურვილობა და რეკონსტრუქცია მათ შორის:	3 408
ჰიდროაგრეგატის #1 სტატორის შეძენა და შეცვლა	3 408
საწარმოო დანიშნულების ტექნიკისა და ინვენტარის შეძენა	411
ინვესტიციები უსაფრთხოების ზომებში	220
სხვა ინვესტიციები კაპიტალური დაბანდების სახით	9
სულ:	4 047

საინვესტიციო პროექტების დაფინანსების წყარო იყო საკუთარი სახსრები (ამორტიზაცია).

სადგურის სანდოობის შენარჩუნებისთვის, საზოგადოება გეგმავს შემდგომი 5 წლის განმავლობაში შემდეგი დიდი საინვესტიციო პროექტის რეალიზაციას.

„მართვის სისტემის რეკონსტრუქცია და ჰიდროაგრეგატის კონტროლი“

„გამწმენდი მოწყობილობების შეძენა და მონტაჟი , დღედამური რეგულირების წყალმიმღები ბასეინის ცხაურის შეცვლით“

9. შესყიდვების საქმიანობა

2019 წელს შესყიდვის საქმიანობის განხორციელების დროს, საზოგადოება ხელმძღვანელობდა შემდეგი დებულებებით:

- დებულება სს „ხრამჰესი II“-ის საჭიროებებისთვის საქონლის, მომსახურების და სამუშაოების რეგლამენტირებული შესყიდვების ჩატარების წესის შესახებ (დამტკიცებულია სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ, ოქმი N9, დათარიღებულია 19.07.2016 წ.);

სს „ხრამჰესი I“-ს შესყიდვების წლიური კომპლექსური პროგრამა 2019 წლისთვის დამტკიცებულია ცენტრალური შესყიდვის ორგანოს გადაწყვეტილებით (ოქმი N 05.12.2018 № 390-0010-2018) 10 944 ათასი ლარის თანხაზე (44 ლოტი).

2019 წელს საზოგადოების ინტერესებში განხორციელდა 41 შესყიდვა 2 308 თასი ლარის ოდენობით დღგ-ს გარეშე, მათ შორის:

№№	დასახელება	რაოდენობა	შესყიდვების საერთო ღირებულება დღგ-ს გარეშე (ათასი ლარი)
1	შეთავაზების ღია მოთხოვნა	18	1 929
2	ფასების ღია მოთხოვნა	8	218
3	ერთადერთი მიმწოდებლისგან შესყიდვა	4	55
4	შესყიდვების რიგი 25000 ათას ლარამდე	11	106

სულ	41	2 308
-----	----	-------

2019 წელს შესყიდვების ძირითადი ნაწილი განხორციელდა სარემონტო და საინვესტიციო საქმიანობაში, პროექტებზე, რომლებიც აღწერილია წინა თავებში.

პროფესიული მომსახურების შესყიდვების ნაწილში განხორციელდა შესყიდვები აუდიტორულ, იურიდიულ, შეფასების და საგადასახადო მომსახურებაში.

10. საზოგადოების საქმიანობასთან დაკავშირებული რისკის ძირითადი ფაქტორების აღწერილობა

საზოგადოება გამოყოფს რისკის შემდეგ ძირითად ფაქტორებს, რომლებმაც შეიძლება უარყოფითად აისახონ ჰიდროელექტროსადგურის საქმიანობაზე:

- ადგილობრივი ვალუტის არასტაბილური კურსი სარეზერვო ვალუტებთან მიმართებაში;
- ნალექების დაბალი დონის ციკლის დადგომა;
- შიდა პოლიტიკური მდგომარეობის გართულება, რომელიც გამოიწვევს ქვეყნის საინვესტიციო მიმზიდველობის შემცირებას და შესაბამისად შეამცირებს ელექტროენერგიის მოხმარებას;
- ქვეყნის ენერგეტიკულ სექტორზე სოციალური და პოლიტიკური გავლენის გაძლიერება;
- ტექნოგენური რისკი (ამინდის და კლიმატური მოვლენები და კატაკლიზმები).

აღნიშნული უარყოფითი ფაქტორების წარმოშობის შემთხვევაში რისკების შემცირების მიზნით, სს „ხრამჰესი II“-ის მმართველობა აპირებს შემდეგი ღონისძიებების ჩატარებას:

- სარემონტო და პროფილაქტიკური სამუშაოების გეგმიური ჩატარება;

- სადგურის ტექნიკური ექსპლუატაციის და უსაფრთხოების ტექნიკის წესების დაცვა;

- საზოგადოების გამომუშავების გრაფიკის შედგენა ქვეყანაში ელექტროენერგიაზე მოთხოვნის სეზონურობის გათვალისწინებით.

ასევე, დაზღვევა არის საიმედო ფინანსური ინსტრუმენტი, რომელიც ამცირებს კომპანიის რისკებს არასასურველი მოვლენების დადგომის შემთხვევაში. კომპანიის დაზღვევის დაფარვის შესახებ დებულების საფუძველზე, კომპანიისთვის დაზღვევის დაფარვის პროგრამა 2019 წლისთვის შემუშავდა და დამტკიცდა სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ (02.08.2018 წ. #13 წუთები). დაზღვევის შემდეგი ტიპების უზრუნველყოფა:

1. ქონების კომპლექსების დაზღვევა (მაგენერირებელი აქტივები) ზიანისგან, განადგურებისა და / ან ზარალისგან, მათ შორის მანქანებისა და მექანიზმების დაზღვევისგან, ავარიებისგან;

2. ავტოსატრანსპორტო საშუალებების დაზღვევა ქურდობის (ქურდობისა) და ზიანის (დაზიანების) რისკებისგან;

3. ნებაყოფლობითი სამედიცინო დაზღვევა, ჯანმრთელობის, სიცოცხლისა და უბედური შემთხვევების დაზღვევა;

4. მესამე პირის პასუხისმგებლობის დაზღვევა.

10. კომპანიის აქციებზე გამოცხადებული - გადახდილი დივიდენდების შესახებ ანგარიში

კომპანიის დივიდენდის პოლიტიკა, რომელიც დამტკიცებულია 2017 წლის 17 ივლისის ერთადერთი აქციონერის No.2 გადაწყვეტილებით, განსაზღვრავს შემდეგ ძირითად პრინციპებს:

- კომპანიის მიერ დივიდენდის გადახდების უზრუნველყოფის პრინციპი;

- კომპანიის ფინანსური სტაბილურობისა და დამოუკიდებლობის უზრუნველყოფის პრინციპი;

- საინვესტიციო საქმიანობის დაფინანსების წყაროების უზრუნველყოფის და ოპტიმალურობის პრინციპი.

• დივიდენდების პოლიტიკის მიზანია კომპანიის და აქციონერების ინტერესთა ბალანსის უზრუნველყოფა დივიდენდების ოდენობის დადგენის, მათი გადახდისა და პირობების დადგენის დროს.

2000-2013 წლების პერიოდში, აქციონერთა წლიური საერთო კრების გადაწყვეტილებით, დივიდენდები არ გადახდილა.

2014 წელს, 2014 წლის 18 სექტემბრის დათარიღებული # 2-ის გადაწყვეტილების საფუძველზე გამოცხადდა და გადახდილია 4 206 ათასი ლარის ოდენობით 2014 წლის პირველი ნახევრის შუალედური დივიდენდები.

2015 წელს, ერთადერთი აქციონერის გადაწყვეტილების საფუძველზე (გადაწყვეტილება # 1 14.03.2015წ, გადაწყვეტილება #3 10.09.2015წ. და გადაწყვეტილება #4 25.12.2015წ.) გამოცხადებულ და გადახდილ იქნა დივიდენდები დაგროვილი მოგებიდან 19 500 ათასი ლარის ოდენობით.

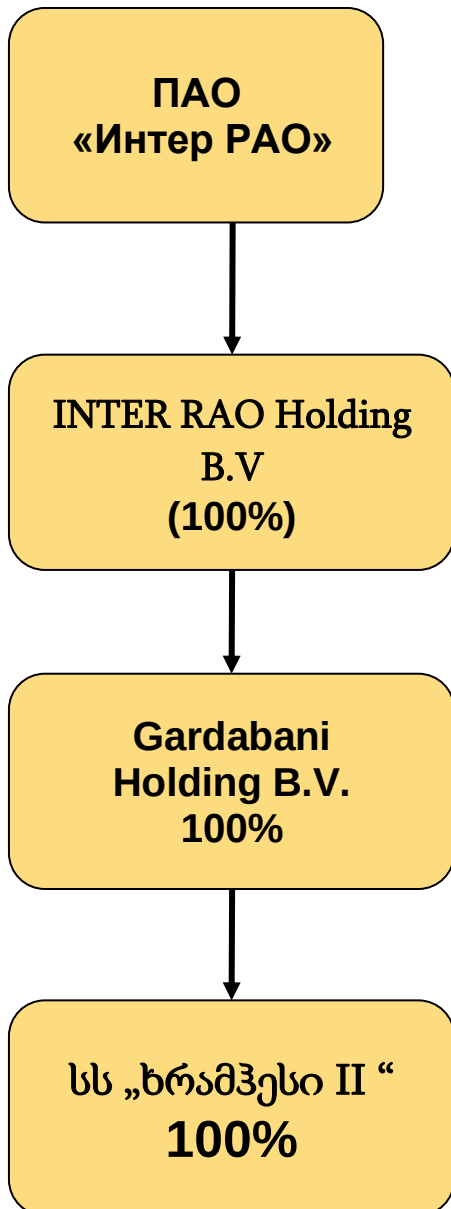
2016 წელს, ერთადერთი აქციონერის გადაწყვეტილებების საფუძველზე (გადაწყვეტილება #1 21.03.201, #3 29.09.2016წ და #4 27.12.2016წ) გამოცხადებულ და გადახდილ იქნა დივიდენდები გაუნაწილებელი მოგებიდან 18 000 ათასი ლარის ოდენობით.

2017 წელს, ერთადერთი აქციონერის №3 27.12.2017წ. გადაწყვეტილების საფუძველზე, წინა პერიოდის გაუნაწილებელი მოგებისაგან განისაზღვრა და გადახდილი იქნა 7 800 ათასი ლარის ოდენობით.

2018 წელს, ერთადერთი აქციონერის , დივიდენდები არ გადახდილა.

2019 წელს, ერთადერთი აქციონერის გადაწყვეტილებების საფუძველზე (2019 წლის 25 მარტის No.1 და 2019 წლის 17 დეკემბრის No.3), გამოცხადდა დივიდენდები და გადახდილი წინა პერიოდის გაუნაწილებელი მოგებიდან, ჯამში, 22,500 ათასი ლარის ოდენობით.

11. სააქციო კაპიტალის სტრუქტურა



საწესდებო კაპიტალის მოცულობა და აქციების რაოდენობა:

სს „ხრამცკესი II“-ის საწესდებო კაპიტალი შეადგენს 2 524 699 ლარს. ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა - 2 524 699 ცალი, ყოველი აქციის ნომინალური ღირებულება არის 1 ლარი.

2011 წლის 13 აპრილს საქართველოს მთავრობის 31.03.2011წ. სპეციალური დებულების N717 საფუძველზე, ასევე სააქციო საზოგადოებების „ხრამცკესი 1“-ის და სს „ხრამცკესი 2“-ის აქციების ნასყიდობის ხელშეკრულების თანახმად, რომელიც დადებულია საქართველოს სახელმწიფოსა და კომპანია „Gardabani Holding B.V“ შორის, სააქციო საზოგადოებების „ხრამცკესი 1“-ის და „ხრამცკესი 2“-ის აქციებზე 100% საკუთრების უფლება გადაეცა კომპანიას „Gardabani Holding B.V.“-ს.

12. სამეთვალყურეო საბჭო

სს „ხრამცკესი II“-ის ერთპიროვნული აქციონერის გადაწყვეტილება N2-ის შესაბამისად, რომელიც დათარიღებულია 07.05.2019 წ., სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობაში აირჩიეს შემდეგი პირები:

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე:

დმიტრი ევგენის ძე ვოლკოვი

დაბადების წელი: 1969წ.

მონაცემები განათლების შესახებ: 1993 წელს დაამთავრა მოსკოვის ენერგეტიკული ინსტიტუტი, სპეციალობა: ქვების და რეაქტორის მშენებლობა.

სამუშაო ადგილი: საჯარო სააქციო საზოგადოება „ინტერ რაო“
თანამდებობის დასახელება ძირითადი სამუშაო ადგილის მიხედვით: ცენტრალურ აზიაში და ამიერკავკასიაში აქტივების მართვის ბლოკის ხელმძღვანელი

მოქალაქეობა: რფ

პირველად აირჩიეს სამეთვალყურეო საბჭოში: 01.02.2013 წ.

წილი საწესდებო კაპიტალში: 0%

პირის მფლობელობაში არსებული საზოგადოების ჩვეულებრივი აქციების წილი: 0%

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე:

სვეტლანა ვლადიმერის ას. ივანიჩკინა

დაბადების წელი: 1976

მონაცემები განათლების შესახებ: 1997 წელს დაამთავრა რუსეთის გ.ვ. პლექანოვის სახელობის ეკონომიკური აკადემია.

სამუშაო ადგილი: საჯარო სააქციო საზოგადოება „ინტერ რაო“

ძირითადი სამუშაო ადგილის თანამდებობის დასახელება: ფინანსური დირექტორი

საქათველო: რფ

პირველად აირჩიეს სამეთვალყურეო საბჭოში: 22.05.2017 წ.

საწესდებო კაპიტალში წილი: 0%

პირის მფლობელობაში არსებული საზოგადოების ჩვეულებრივი აქციების წილი: 0

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი:

ანდრეი ვიქტორის ას. ჩურილოვი

დაბადების წელი: 1984წ.

მონაცემები განათლების შესახებ: 2006 წელს დაამთავრა ციმბირის გეოსისტემის და ტექნოლოგიების სახელმწიფო უნივერსიტეტი, კვალიფიკაცია: ეკონომისტი.

2009 წ. დაამთავრა რუსეთის ფედერაციის პრეზიდენტთან არსებული სახალხო მეურნეობის და სახელმწიფო სამსახურის აკადემია, კვალიფიკაცია: იურისტი

სამუშაოს ადგილი: საჯარო სააქციო საზოგადოება „ინტერ რაო“

თანამდებობის დასახელება სამუშაოს ძირითადი ადგილის მიხედვით: ეკონომიკური უსაფრთხოების დეპარტამენტის ხელმძღვანელი

მოქალაქეობა: რფ

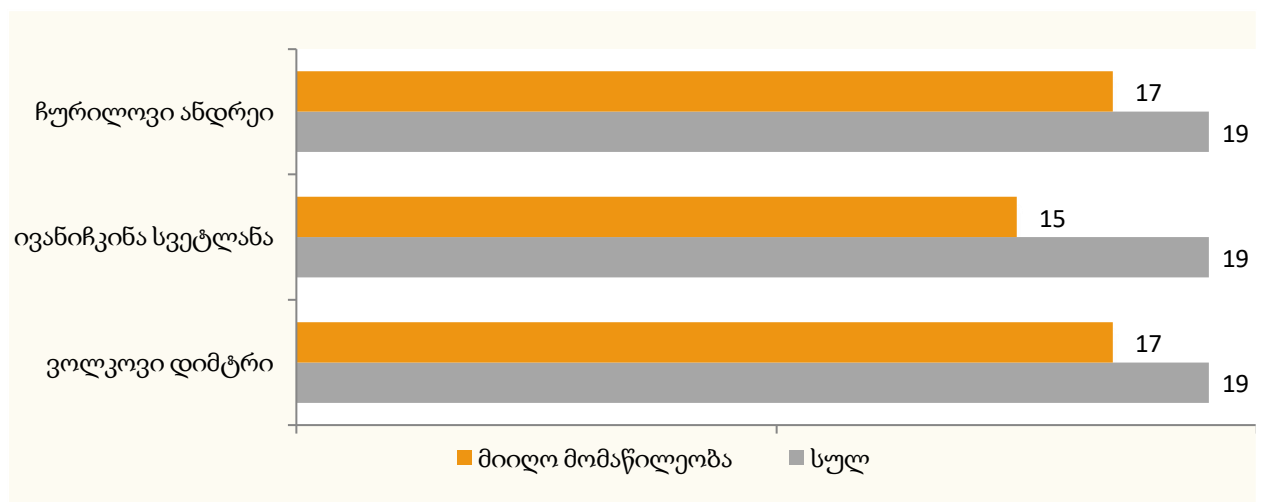
სამეთვალყურეო საბჭოს პირველად აირჩიეს: 13.05.2016 წ.

წილი საწესდებო კაპიტალში: 0%

პირის მფლობელობაში არსებული საზოგადოების ჩვეულებრივი აქციების წილი: 0%

2019 წელს ჩატარდა საზოგადოების სამეთვალყურეო საბჭოს 19 დაუსწრებელი სხდომა, რომელზეც განიხილეს 43 საკითხი.

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრთა მონაწილეობა სხდომებში:



სს „ხრამჰესი II“-ის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებზე შრომის ანაზღაურების ოდენობა განისაზღვრება 2009 წლის 29 აპრილის აქციონერთა საერთო კრებაზე მიღებული სს „ხრამჰესი II“-ის "სამეთვალყურეო საბჭოს" წევრებისთვის ანაზღაურებისა და ანაზღაურების შესახებ დებულების საფუძველზე.

2019 წლის ბოლოს, ანაზღაურება არ გადახდილა, რადგან სამეთვალყურეო საბჭოს ყველა წევრმა უარი თქვა კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭოში მუშაობის პერიოდში ანაზღაურების მიღებაზე

13. გენერალური დირექტორი

საზოგადოების წესდების შესაბამისად, ერთპიროვნული აღმასრულებელი ორგანოს უფლებამოსილებას ახორციელებს გენერალური დირექტორი.

2008 წელს სამეთვალყურეო საბჭოს გადაწყვეტილებით, რომელიც დათარიღებულია 20.10.2008წ. (ოქმი N7), საზოგადოების გენერალური დირექტორის თანამდებობაზე დანიშნეს:

დევი ვაჟას ძე კანდელაკი

დაბადების წელი: 1969 წ.

მონაცემები განათლების შესახებ: 1991 წელს დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი სპეციალობით „ფინანსები და კრედიტები“
სამუშაო ადგილი: სს „ხრამჭესი II“

თანამდებობის დასახელება ძირითადი სამუშაო ადგილის მიხედვით: სს „ხრამჭესი II“ -ის გენერალური დირექტორი

სხვა ორგანიზაციებში სხვა თანამდებობები ბოლო 5 წლის განმავლობაში:

სს „ხრამჭესი II“-ის გენერალური დირექტორი

შპს „მტკვარი ენერგეტიკის“ გენერალური დირექტორი

პირველად დამტკიცდა სს „ხრამჭესი II“-ის გენერალური დირექტორის თანამდებობაზე: 23.10.2008 წ.

მოქალაქეობა: საქართველო

წილი საწესდებო კაპიტალში: 0%

პირის მფლობელობაში არსებული საზოგადოების ჩვეულებრივი აქციების წილი: 0%

14. კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობა

პერსონალის მართვა

კომპანიის საქმიანობის პრიორიტეტულ მიმართულებად ადამიანური კაპიტალის განვითარების სფეროში სს „ხრამჰესი II“ საანგარიშო პერიოდში არის მართვის სისტემის ეფექტურობის ამაღლება:

- პერსონალის განვითარება, ახალგაზრდა სპეციალისტების მოზიდვა;
- თანამშრომლების მომზადების, გადამზადების და კვალიფიკაციის ამაღლების ორგანიზებაზე; თანამშრომლების საქმიანი კარიერის დაგეგმვა და განვითარება;
- საკადრო რეზერვის მომზადება
- სოციალური პარტნიორობის განვითარება
- კორპორატიული პოლიტიკის როლის გაძლიერება

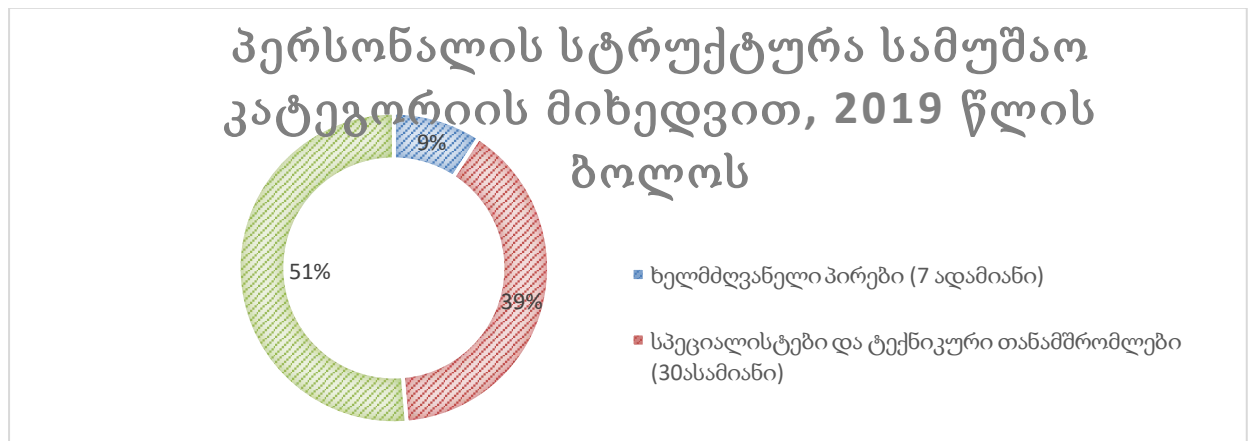
როგორც წინა წლებში, კომპანიის საკადრო პოლიტიკა კომპანიის მენეჯმენტისა და წარმოების სტრატეგიის განუყოფელი ნაწილია, რომელიც მიზნად ისახავს ძირითადი მიზნების მიღწევას და კომპანიისთვის დადგენილი ამოცანების გადაწყვეტას.

სს „ხრამჰესი II“-ის საკადრო პოლიტიკის პრიორიტეტული მიმართულებები არის საზოგადოების თანამშრომლების უწყვეტი პროფესიული მომზადების დაგეგმვა და განხორციელება, რომელიც მოიცავს პერსონალის მომზადებას, გადამზადებას და კვალიფიკაციის ამაღლებას და ასევე თანამშრომლების შრომის დაცვის საკითხებს.

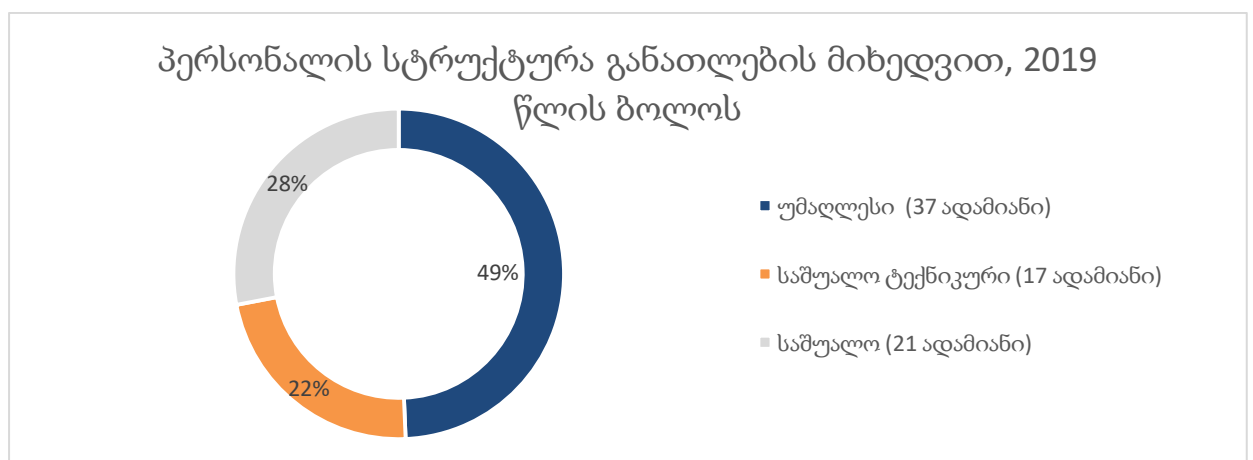
საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, პერსონალი სრულად იყო დაკომპლექტებული, ხოლო პერსონალის ფაქტობრივი რაოდენობა 76 ადამიანი იყო.

კომპანიის სამუშაო კატეგორიის პერსონალის სტრუქტურა 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგი სახით:

მენეჯერები - 7 ადამიანი, სპეციალისტი და ტექნიკური თანამშრომლები - 30 ადამიანი. და მუშები - 39 ადამიანი.



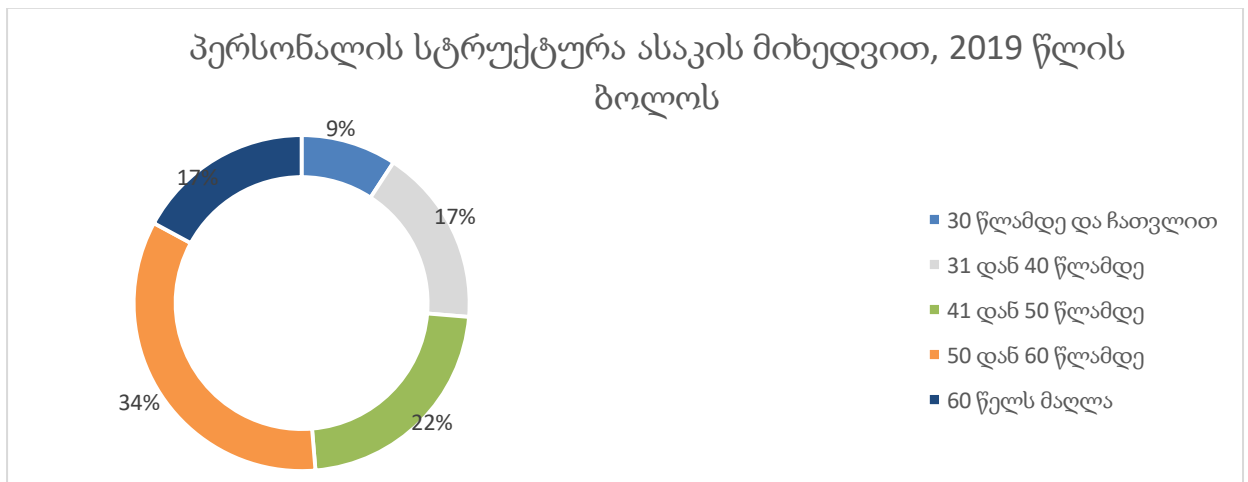
კომპანიის თანამშრომელთა თვისობრივი შემადგენლობა 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგია: უმაღლესი განათლების მქონე თანამშრომლები - 37 ადამიანი, საშუალო ტექნიკური განათლებით - 17 ადამიანი. საშუალო განათლებით - 21 ადამიანი.



კომპანიის პერსონალის ასაკობრივი სტრუქტურა 2019 წლის 31 დეკემბრის ჩათვლით:

30 წლამდე (ჩათვლით) - 7 ადამიანი, 31-დან 40 წლამდე - 13 ადამიანი, 41-დან 50 წლამდე - 17 ადამიანი, 51-დან 60 წლამდე - 26 ადამიანი. ადამიანი, ხოლო 60 წელზე მეტი ასაკის - 13 ადამიანი.

12/31/2019 წლის მდგომარეობით, დასაქმებულთა საშუალო ასაკი 50 წელია.



- პერსონალის განვითარებაზე და ახალგაზრდა სპეციალისტების მოწვევაზე;

სს ხრამჰესი II წარმოადგენს სოციალურად პასუხისმგებელ კომპანიას. კომპანიისთვის ერთ-ერთი მთავარი პრიორიტეტია კვალიფიციური პერსონალის მოზიდვა და შენარჩუნება. კომპანიის მმართველობამ უნდა მიიღოს ზომები ახალი სპეციალისტების მოზიდვისა და არსებული სპეციალისტების შენარჩუნებისთვის, რომლებიც მათ მომსახურებაზე კონკურენტებთან არსებული მოთხოვნის მიუხედავად, მზად არიან ითანამშრომლონ ასეთ მოშორებულ რაიონში.

სადგური მდებარეობს მაღალმთიან რეგიონში. სადგურამდე და ჰიდრონაგებობამდე გზები არის კრიტიკულ მდგომარეობაში. საჯარო ტრანსპორტი არის არარეგულარული, ხოლო ზამთრის პერიოდში რეისები ხშირად უქმდება. მაღალი კვალიფიკაციის მქონე ტექნიკური პერსონალის ძირითადი ნაწილი ცხოვრობს ქ. თბილისში. ამასთან დაკავშირებით, ბევრი წლის განმავლობაში საკმაოდ რთული იყო პერსონალის ტრანსპორტირება.

ამ მომენტისთვის ტექნიკური პერსონალი უზრუნველყოფილია მაღალი გამავლობის მანქანებით.

საზოგადოება ყოველწლიურად ატარებს ტრენინგებს ელექტროტექნიკური პერსონალისთვის და ასევე ელექტრო აღჭურვილობის ექსპლუატაციის დროს უსაფრთხოების (შრომის დაცვის) წესების, ელექტრო აღჭურვილობის ტექნიკური ექსპლუატაციის წესების, სახანძრო უსაფრთხოების და პირველადი სამედიცინო დახმარების წესების ცოდნის შემოწმებას. 2019 წელს 35 თანამშრომელმა გაიარა სერტიფიცირება სს „ხრამჰესი- II“, ხოლო ერთმა თანამშრომელმა დამატებით გაიარა სწავლება და ატესტაცია შრომის უსაფრთხოების აკრედიტირებული პროგრამით. ასევე, 2 თანამშრომელმა გაიარა პროფესიული გადამზადებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების მეორე ეტაპი მართვის სისტემებში და ჰიდროელექტროსადგურის ავტომატიზაციაში.

სადგურზე შეიქმნა და ფუნქციონირებს სამედიცინო ცენტრი, რომელიც აღჭურვილია ყველაფრით, რაც საჭიროა პირველადი სამედიცინო დახმარების მისაღწევად.

კომპანია ყოველწლიურად უზრუნველყოფს სამედიცინო დაზღვევას ყველა თანამშრომლისთვის. 2019 წელს თანამშრომლების დაზღვევის ხარჯებმა შეადგინა 48 ათასი ლარი.

სტრატეგიული სოციალური პოლიტიკის გარდა, რომლის ფარგლებშიც კომპანია ყველა ღონეს ხდის თანამშრომლებს ნორმალური სამუშაო და ცხოვრების პირობების უზრუნველსაყოფად, კომპანია, შეძლებისდაგვარად, უზრუნველყოფს მატერიალურ დახმარებას, რაც სს „ხრამჰესი II“-ის სოციალური პასუხისმგებლობის ნაწილია.

სს „ხრამჰესი II“-სთვის კეთილ ტრადიციად იქცა ყოველწლიურად ახლომდებარე ტერიტორიაზე განთავსებულ და კერძოდ სოფელ ბედიანში მდებარე სამონასტრო კომპლექსის განვითარების ფონდისთვის მატერიალური დახმარების გაწევა. აღნიშნული კომპლექსის ტერიტორიაზე არსებობს ქალთა მონასტერი და ბავშვთა თავშესაფარი. საზოგადოება

გასწევდა დახმარებას ასევე სხვა საქველმოქმედო ორგანიზაციებს. უსასყიდლო დახმარების გაწევა დადებითად აისახება კომპანიის საზოგადოებრივ სტატუსზე.

15. გარემოს დაცვა

ეკოლოგიური მართვის სისტემა (დანერგვა, ფუნქციონირება, სერთიფიკაცია)

საზოგადოების სამეწარმეო საქმიანობის ეკოლოგიური ასპექტების მართვის მიზნით, საზოგადოებაში დანერგილია ეკოლოგიური მენეჯმენტის სისტემა. ეკოლოგიური მენეჯმენტის სისტემის სერთიფიკაცია განხორციელდა ISO 14001:2004 საერთაშორისო სტანდარტით და პირველად ჩატარდა 2015 წელს. 2016 წელს წარმატებულად ჩატარდა პირველი ზედამხედველობითი აუდიტი „ეკოლოგიური მენეჯმენტის სისტემის ფუნქციონირება ISO 14001:2004-ს შესაბამისად“ 1 წლის ვადით. 2017 წელს პერსონალის მომზადება განხორციელდა ეკოლოგიური მენეჯმენტის ახალი სტანდარტით ISO 14001:2015, ასევე ჩატარდა ეკოლოგიური მენეჯმენტის სისტემის ზედამხედველობითი აუდიტი. 2017 წელს ჩატარდა თანამშრომელთა სწავლება ახალი საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად ISO 14001:2015, ჩატარდა ასევე ზედამხედველობის აუდიტი.

2018 წელს ჩატარდა სერთიფიცირებული აუდიტი საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად ISO 14001:2015 და საზოგადოებას გადაეცა სერთიფიკატი 14001:2015 №1210450706TMS მოქმედების ვადა 28.09.2021 წლამდე.

სტანდარტის მოთხოვნების შესაბამისად, 2019 წლის ივნისში განხორციელდა გარემოსდაცვითი მართვის ეფექტურობის პირველი ზედამხედველი აუდიტი გარე ორგანიზაციის მონაწილეობით TUV SUD Management Service GmbH.

2019 წელს გარემოს დაცვის მთლიანი ღირებულება 23 ათას ლარს შეადგენდა.

წყლის რესურსების გამოყენება

2018 წელს წყლის რესურსების (ზედაპირული წყლის ობიექტების) მოხმარებისთვის გადახდა - 0.44 ათასი ლარი, ხოლო 2019 წელს - 0.38 ათასი ლარი

საზოგადოების მიერ წყლის მოხმარების მოცულობა 2018-2019 წწ.,
 მილიონი მ3

მაჩვენებლის დასახელება	2018	2019	% ცვლილება
სულ გამოყენებულია წყალი, მათ შორის:	444	386	-13.1%
ზედაპირული წყლის ობიექტებიდან	437	381	-12.8%
გარე მიმწოდებლებისგან	7	5	-2.9%
მიწისქვეშა წყლის ობიექტებიდან	-	-	-
წყლის განმეორებითი მოხმარების სისტემებიდან	-	-	-

წყლის მიწოდების საბრუნავ სისტემებში გამოყენებული წყლის ბრუტო მოცულობა, %	-	-	-
საბრუნავი და ხელმეორედ გამოყენებული წყლის წილი წყლის მოხმარების საერთო მოცულობაში, %	-	-	-

2019 წელს ზედაპირული წყაროებიდან აღებული წყლის მოცულობა შემცირდა 56 მლნ. მ³-ით, რაც განპირობებულია ელექტროენერგიის გამომუშავების გაზრდით.

გარემოზე უარყოფითი გავლენისთვის გადახდა

საზოგადოების მაგენერირებელ აქტივებს არ აქვთ უარყოფითი გავლენა გარემოზე, როგორც წყლის რესურსების ნაწილში, ასევე ატმოსფეროს ნაწილში. შესაბამისად, საზოგადოებას არ აქვს გარემოზე უჯარყოფითი გავლენისთვის დარიცხული გადასახადი. საზოგადოება იხდის ნარჩენების დამუშავების ხარჯებს.

საზოგადოების ნარჩენების დამუშავებაზე გაწეული ხარჯები

კომპანიამ შეიმუშავა და დაამტკიცა დებულება სს „ხრამჰესი II“ –ის წარმოების და მოხმარების ნარჩენების დროებითი დაგროვების და შეგროვების ორგანიზების შესახებ, ასევე ინსტრუქცია წარმოების ნარჩენების გატანის წესის შესახებ. შემუშავებულია ნარჩენების დროებითი დაგროვების სქემები ჰიდროელექტროსადგურის ტერიტორიაზე ნაგვის ურნების ადგილმდებარეობის გათვალისწინებით და შეიქმნა ნარჩენების წარმოქმნისა და გადაადგილების ჟურნალი. საშიში სამრეწველო ნარჩენების დაგროვება ხორციელდება სპეციალურ სერტიფიცირებულ ჭურჭელში.

გაფორმებულია ხელშეკრულებები სპეციალურ ორგანიზაციებთან, რომლებიც ახორციელებენ საწარმოო და საშიში სამრეწველო ნარჩენების ექსპორტს. 2019 წელს ამოიღეს 8.974 ტონა ნარჩენები..

სამეწარმეო ნარჩენების მართვა

საზოგადოების ნარჩენების მოცულობის შეცვლა 2017 -2018 წწ. განმავლობაში, ტონა

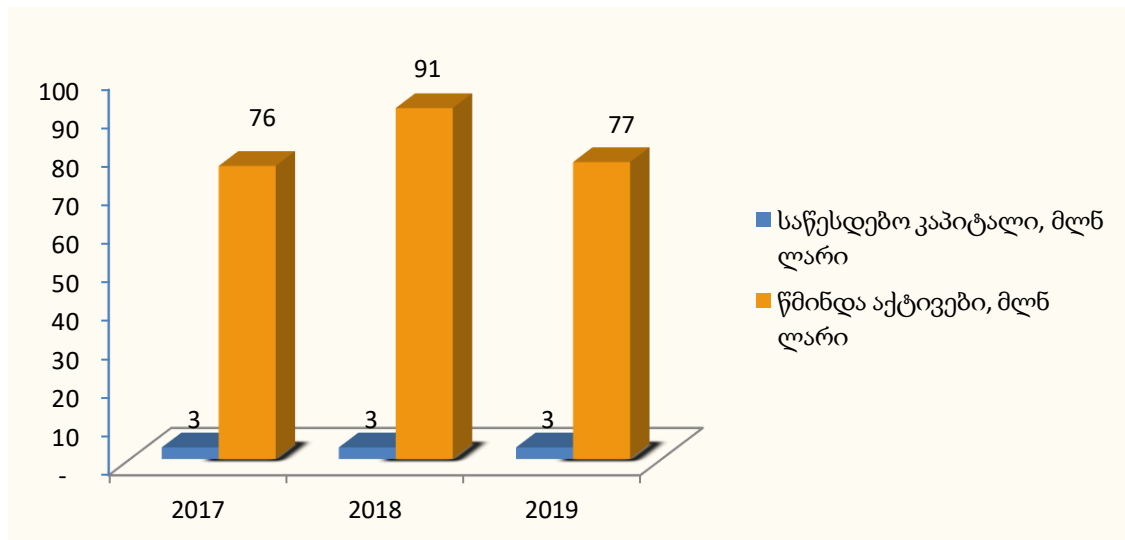
მაჩვენებლის დასახელება	2018	2019	% ცვლილება
წარმოიშვა ნარჩენები, მათ შორის	9.428	8.974	-4.8%
I საშიშროების კლასი	0.004	-	-100.0%
II საშიშროების კლასი	-	-	-
III საშიშროების კლასი	0.724	0.614	-14.8%
IV საშიშროების კლასი	-	-	-
V საშიშროების კლასი	8.700	8.360	-3.9%

16. ცნობები საზოგადოების მიერ საანგარიშო წლის განმავლობაში დადებული მსხვილი გარიგებების და ასევე იმ გარიგებების შესახებ, რომელთა შესრულებაში არსებობს დაინტერესება და რომლებიც შესრულებულია საზოგადოების მიერ საანგარიშო წლის განმავლობაში

საანგარიშო წლის განმავლობაში საზოგადოების მიერ არ იყო შესრულებული მსხვილი გარიგებები და ასევე გარიგებები, რომელთა შესრულებაში არსებობს დაინტერესება.

17. მონაცემები საზოგადოების წმინდა აქტივების მდგომარეობის შესახებ

საზოგადოების წმინდა აქტივების ღირებულების და საწესდო კაპიტალის შეცვლის დინამიკა ბოლო სამი დასრულებული ფინანსური წლისთვის მოცემულია ქვემოთ:



18. დამატებითი ინფორმაცია

საზოგადოების დასახელება: სს „ხრამჰესი II“

იურიდიული სტატუსი: სააქციო საზოგადოება

იურიდიული მისამართი და ფაქტიური ადგილსამყოფელის მისამართი:

საქართველო, დმანისის რაიონი, ხრამჰესი 2 რეგისტრაციის თარიღი და

ნომერი: 29 ნოემბერი 1996 წ., №31/5-4

საიდენტიფიკაციო ნომერი: 228882073

ოფისი ქ. თბილისში:

ა.აფაქიძის ქ. №7/6

ტელეფონი: (995 32) 233 08 29

ფაქსი: (995 32) 221 29 69

ელექტრონული ფოსტის მისამართი: kguliashvili@khramhesi.ge

ვებ-გვერდი: www.khramhesi.ge

სს „ხრამჰესი II“-ის რეგისტრატორი არის:

სს „საქართველოს ფასიანი ქაღალდების გაერთიანებული რეგისტრატორი“

მისამართი: საქართველო, 0162, ქ. თბილისი, ჭავჭავაძის გამზ. №74^ა

ტელ.: (995 32) 222 53 51

ფაქსი: (995 32) 225 15 60

ლიცენზია №70006

სს „ხრამჰესი“-ს 2019 წლის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით შესრულებულია კომპანია EY LLC-ს მიერ.

იურიდიული მისამართი: საქართველო, 0005 ქ. თბილისი, კოტე აფხაზის ქ. N44

ტელ.: (995 32) 243 93 75

ფაქსი: (995 32) 243 93 76

ვებ-გვერდი: www.ey.com/georgia

სს „ხრამჭესი 2“

ფინანსური ანგარიშგება

*2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად*

სს „ხრამჭესი 2“

ფინანსური ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

სრული შემოსავლის ანგარიშგება	4
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	5
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	6
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება.....	7
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები.....	8-35

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „ხრამჭესი 2-ის“ აქციონერსა და დირექტორთა საბჭოს

მოსაზრება

ჩავატარეთ სს „ხრამჭესი 2-ის“ (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან და ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებითაა აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებელი ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის“ (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

მნიშვნელოვან გარემოებათა ამსახველი აბზაცი

გვინდა ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების მე-20 შენიშვნაზე, რომელიც ეხება დაკავშირებულ მხარეებთან კომპანიის გარიგებების მნიშვნელოვან კონცენტრაციას. ამ საკითხს გავლენა არ მოუხდენია ჩვენს მოსაზრებაზე.

კომპანიის 2019 წლის წლიურ ანგარიშში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია გულისხმობს კომპანიის 2019 წლის წლიურ ანგარიშში ასახულ ინფორმაციას, გარდა ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. კომპანიის 2019 წლის წლიური ანგარიში ჩვენთვის ხელმისაწვდომი სავარაუდოდ გახდება წინამდებარე აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ფინანსურ ანგარიშგებაზე გამოხატული ჩვენი მოსაზრება არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას და მასთან დაკავშირებით ჩვენ არც ახლა და არც მომავალში გამოვთქვამთ რწმუნებას რამე ფორმით ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის შესახებ ჩვენს ანგარიშში.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა წავიკითხოთ ზემოაღნიშნული სხვა ინფორმაცია, როდესაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება, და განვიხილოთ, არის თუ არა სხვა ინფორმაცია არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის განმავლობაში ჩვენ მიერ მიღებულ ცოდნასთან, ან თუ შეიცავს სხვა არსებით უზუსტობას.

ხელმძღვანელობის და მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირების პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, აქვს თუ არა კომპანიას უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის მეთვალყურეობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ის მიხედვით აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. არსებითი უზუსტობის რისკი, რომელიც გამოწვეულია თაღლითობით, უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული რისკი, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ აღრიცხვისთვის ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან დაკავშირებით, შეძლებს თუ არა კომპანია გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებდნა საწარმომ. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.



**Building a better
working world**

- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურასა და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს ფინანსური ანგარიშგება საბაზისო ოპერაციებსა და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფდეს სამართლიან წარდგენას.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს, რომლებსაც აუდიტის პროცესში გამოვავლენთ.

ალექსეი ლოზა

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2020 წლის 30 იანვარი

სს „ხრამჰესი 2“

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათასი ლარი)

	შენიშვნა	2019	2018
შემოსავალი ელექტროენერგიის რეალიზაციიდან	6	28,942	31,701
ვკეთა	9	(8,342)	(8,596)
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი		(1,534)	(1,640)
ქონების გადასახადი		(725)	(787)
დაზღვევა		(615)	(597)
შეკეთებისა და ტექნიკური მომსახურების ხარჯი		(321)	(455)
პროფესიული მომსახურება		(220)	(210)
მარეგულირებელი ორგანოს მოსაკრებელი		(127)	(123)
სხვა საოპერაციო ხარჯები		(601)	(440)
საოპერაციო შემოსავალი		<u>16,457</u>	<u>18,853</u>
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	7	(5,857)	(4,708)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი	7	1,978	1,096
მოგება, მოგების გადასახადით დაზღვევამდე		<u>12,578</u>	<u>15,241</u>
მოგების გადასახადის ხარჯი	8	(3,971)	-
წლის წმინდა მოგება		<u>8,607</u>	<u>15,241</u>
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი, გადასახადის გამოკლებით		<u>8,607</u>	<u>15,241</u>

ეს ფინანსური ანგარიშგება კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ დამტკიცდა და ხელი მოეწერა 2020 წლის 30 იანვარს:

დევი კანდელაკი
გენერალური დირექტორი



ელენა მჭედლიძე
ფინანსური დირექტორი

8-35 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „ხრამჰესი 2“

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათასი ლარი)

	შენიშვნა	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	9	71,457	75,821
აქტივების გამოყენების უფლება	9	58	77
სასესხო მოთხოვნები	12	7,475	7,213
არამატერიალური აქტივები		57	67
გრძელვადიან აქტივებში გადახდილი ავანსები		–	1,151
სულ გრძელვადიანი აქტივები		79,047	84,329
მოკლევადიანი აქტივები			
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	10	1,366	1,322
საგადასახადო აქტივები, მოგების გადასახადის გარდა		520	334
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება	11	3,772	8,335
სასესხო მოთხოვნები	12	8,722	–
გადახდილი ავანსები		211	190
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	13	9,307	23,336
სულ მიმდინარე აქტივები		23,898	33,517
სულ აქტივები		102,945	117,846
კაპიტალი და ვალდებულებები			
კაპიტალი	14		
სააქციო კაპიტალი		2,525	2,525
გადაფასების რეზერვი		13,206	14,916
გაუნაწილებელი მოგება		61,424	73,607
სულ კაპიტალი		77,155	91,048
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
სესხები და გადასახდელი ანგარიშები	15	12,922	14,576
გრძელვადიანი საიჯარო ვალდებულებები		46	67
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		12,968	14,643
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
სესხები და გადასახდელი ანგარიშები	15	5,625	5,370
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	16	7,177	6,767
საიჯარო ვალდებულებების მოკლევადიანი წილი		20	18
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		12,822	12,155
სულ ვალდებულებები		25,790	26,798
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		102,945	117,846

8-35 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „ხრამჰესი 2“

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათასი ლარი)

	სააქციო კაპიტალი	ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	2,525	16,686	56,596	75,807
წლის წმინდა მოგება	–	–	15,241	15,241
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	–	15,241	15,241
ქონების გადაფასების რეზერვის ცვეთა მოგების გადასახადის გათვალისწინებით	–	(1,770)	1,770	–
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	2,525	14,916	73,607	91,048
წლის წმინდა მოგება	–	–	8,607	8,607
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	–	8,607	8,607
ქონების გადაფასების რეზერვის ცვეთა მოგების გადასახადის გათვალისწინებით	–	(1,710)	1,710	–
დივიდენდები (მე-14 შენიშვნა)	–	–	(22,500)	(22,500)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	2,525	13,206	61,424	77,155

8-35 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „ხრამჭესი 2“

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათასი ლარი)

	შენიშვნა	2019	2018
საოპერაციო საქმიანობა			
მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		12,578	15,241
არაფულადი კორექტირებები დასაბეგრი მოგების წმინდა ფულად ნაკადებთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით			
ცვეთა	9	8,342	8,596
ამორტიზაცია		12	11
ძირითადი საშუალებების გასვლიდან მიღებული შემოსულობა		(15)	(12)
საინვესტიციო და ფინანსურ საქმიანობაში საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა ზარალი		1,854	826
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	7	3,545	3,609
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი	7	(1,978)	(1,096)
		24,338	27,175
საბრუნავ კაპიტალში შესული ცვლილებები			
ცვლილება სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებში		(44)	(324)
ცვლილება სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებაში		(10,719)	(4,662)
ცვლილება გადახდილი ავანსებში		(21)	(46)
წმინდა ცვლილება საგადასახადო აქტივებში		(186)	297
ცვლილება გრძელვადიან აქტივებში გადახდილი ავანსების დღგს ნაწილში		176	–
ცვლილება სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებაში		302	195
		13,846	22,635
გადახდილი მოგების გადასახადი		(3,971)	–
გადახდილი პროცენტი		(727)	(1,836)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		9,148	20,799
საინვესტიციო საქმიანობა			
ძირითად საშუალებებში გადახდილი თანხები		(2,984)	(1,784)
არამატერიალურ აქტივებში გადახდილი თანხები		–	(45)
ძირითადი საშუალებების გაყიდვა		101	2
შემოსავალი სასესხო მოთხოვნიდან		6,659	8,000
მიღებული პროცენტი		1,616	495
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		5,392	6,668
ფინანსური საქმიანობა			
გადახდილი დივიდენდები	14	(22,500)	–
იჯარის დაფარვა		(26)	(16)
სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშების დაფარვა		(5,680)	(5,366)
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(28,206)	(5,382)
ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა კლება		(13,666)	22,085
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის დასაწყისში	13	23,336	1,248
წმინდა საკურსო სხვაობა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(363)	3
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის ბოლოს	13	9,307	23,336

არაფულადი ოპერაციები:

- ▶ 2019 წლის განმავლობაში, სავაჭრო დებიტორული დავალიანება 15,282 ლარის ოდენობით (2018: 14,612 ლარი) გარდაიქმნა გრძელვადიან სასესხო მოთხოვნად (მე-12 შენიშვნა).

8-35 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „ხრამჭესი 2“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

1. ინფორმაცია კომპანიის შესახებ

სს „ხრამჭესი 2“ (შემდგომში „კომპანია“) არის საქართველოში დაფუძნებული სააქციო საზოგადოება. კომპანიის ოფიციალური მისამართია ხრამი, დმანისის რაიონი.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა ელექტროენერგიის წარმოება. მისი ძირითადი საოპერაციო აქტივია საქართველოში, დმანისის რაიონში მდებარე ჰიდროელექტროსადგური („ხრამჭესი 2“). წარმოებული ელექტროენერგია საქართველოში იყიდება. კომპანიის მთავარი კლიენტი საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმო - სს „თელასი“.

კომპანიას ხრამჭესი 2-ისთვის მიღებული აქვს ელექტროენერგიის წარმოების ლიცენზია, რომელსაც ვადა 2024 წლის 24 დეკემბერს ეწურება.

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის აქციების 100%-ის მფლობელი იყო „გარდაბანი ჰოლდინგი ბივი“ (შემდგომში „მშობელი კომპანია“). მშობელი კომპანიის კონტროლს ახორციელებს ღია სააქციო საზოგადოება „ინტერ რაო ეეს“ (საბოლოო მშობელი კომპანია). ღია სააქციო საზოგადოება „ინტერ რაოს“ კონტროლს ახორციელებს რუსეთის ფედერაცია.

როგორც მე-20 შენიშვნაში აღინიშნა, კომპანია საოპერაციო საქმიანობის ძირითად ნაწილს საბოლოო მშობელი კომპანიის საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოებთან აწარმოებს.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ჯერ არ დამტკიცებულა აქციონერის მიერ. აქციონერთა კრება, ჩვეულებრივ, ტარდება საანგარიშგებო პერიოდის მომდევნო წლის პირველ ნახევარში. აქციონერს შეუძლია ფინანსურ ანგარიშგებაში ცვლილებების შეტანა გამოშვების შემდეგ.

2. მომზადების საფუძველი

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია საერთაშორისო ბუღალტრული სტანდარტების საბჭოს (IASB) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულებით აღრიცხვის წესით, გარდა იმ ძირითადი საშუალებებისა, რომლებიც შეფასებულია გადაფასების მეთოდით.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა თანხა წარმოდგენილია ათას ლარში და დამრგვალებულია ათასამდე, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. ახალ სტანდარტებს მნიშვნელოვანი გავლენა არ ჰქონია კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

(ა) უცხოური ვალუტა

კომპანიის სამუშაო ვალუტაა ლარი, რადგანაც ეს არის იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, რომელშიც კომპანია ეწევა საქმიანობას. უცხოურ ვალუტაში შესრულებული ოპერაციების თავდაპირველ აღრიცხვას კომპანია აწარმოებს ოპერაციის თარიღისთვის დადგენილი სამუშაო ვალუტის კურსის შესაბამისად. უცხოურ ვალუტებში გამოხატული ფულადი აქტივები და ვალდებულებები გადაყვანილია საანგარიშგებო თარიღისთვის სამუშაო ვალუტის სპოტ გაცვლითი კურსის შესაბამისად. კონვერტაციით წარმოშობილი ყველა სხვაობა შეტანილია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. არაფულადი მუხლების კონვერტაცია, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, ხდება თავდაპირველი ოპერაციის დღეს არსებული გაცვლითი კურსით.

(ბ) აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლე- და გრძელვადიანად

კომპანია აქტივებსა და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოადგენს მათი მოკლე- და გრძელვადიანად კლასიფიკაციის საფუძველზე. აქტივი მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ან გადაწყვეტილია მისი გაყიდვა ან მოხმარება ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ მოსალოდნელია ისი რეალიზება ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ აქტივი წარმოადგენს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს, თუ არ არის შეზღუდული მისი გადაცვლა ან გამოყენება ვალდებულების დასაფარად მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ.

ყველა დანარჩენი აქტივი გრძელვადიანია.

ვალდებულება მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი დაფარვა ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ დასაფარია ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ ვალდებულების დაფარვის მინიმუმ თორმეტი თვით გადავადების უპირობო უფლება არ არსებობს.

ყველა დანარჩენ ვალდებულებას კომპანია გრძელვადიანის კატეგორიას მიაკუთვნებს.

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები მიეკუთვნება გრძელვადიან აქტივებსა და ვალდებულებებს.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი კონტრაქტი, რომელიც ერთი საწარმოსთვის წარმოშობს ფინანსურ აქტივს, ხოლო მეორესთვის - ფინანსურ ვალდებულებას ან წილობრივ ინსტრუმენტს.

ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური აქტივების კლასიფიცირება ხდება შემდგომში შეფასებული ამორტიზებული ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით და სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ხელმძღვანელობა განსაზღვრავს მისი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას თავდაპირველი აღიარებისას და განმეორებით აფასებს მას.

ფინანსური აქტივების ისეთი ყიდვა-გაყიდვა, როდესაც საჭიროა აქტივების ჩაბარება ნორმატიული აქტებით ან ბაზარზე დამკვიდრებული პრაქტიკით (გარიგების სტანდარტული პროცედურა) გათვალისწინებულ ვადაში აღირიცხება გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც კომპანია იღებს აქტივის შესყიდვის ან გაყიდვის ვალდებულებას.

შემდგომი შეფასება

შემდგომი შეფასების მიზნებისთვის ფინანსური აქტივები ოთხ კატეგორიად იყოფა:

- ▶ ფინანსური აქტივები ამორტიზებული ღირებულებით
- ▶ სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციით (სასესხო ინსტრუმენტები);
- ▶ სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, აღიარების შეწყვეტისას კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციის გარეშე;
- ▶ მოგებასა და ზარალში ასახული და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები ამორტიზებული ღირებულებით

კომპანია ფინანსურ აქტივებს ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს თუ ქვემოთ მოცემული ორივე პირობა დაკმაყოფილებულია:

- ▶ ფინანსური აქტივი ამ ბიზნესმოდელის მიხედვით მფლობელობაშია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების მიზნით; და
- ▶ ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს დაუფარავ ძირითად თანხაზე.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები შემდეგ ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით და ექვემდებარება გაუფასურებას. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში მაშინ, როდესაც წყდება აქტივის აღიარება, ან ხდება აქტივის მოდიფიცირება ან გაუფასურება.

კომპანიამ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი უნდა აღრიცხოს თავის ყველა სავალსე ფინანსურ აქტივზე ამორტიზებული ღირებულებით. კომპანია იყენებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის გამარტივებულ მეთოდს. შესაბამისად, კომპანია, ნაცვლად საკრედიტო რისკების ცვლილებების აღრიცხვისა, აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის. კომპანიამ შეადგინა ანარიცხების მატრიცა, რომელიც ეყრდნობა საკრედიტო ზარალის წარსულ გამოცდილებას და დაკორექტირებულია დებიტორებისა და ეკონომიკური გარემოსთვის დამახასიათებელი პერსპექტიული ფაქტორების შესაბამისად.

კომპანია ფინანსურ აქტივს ვადაგადაცილებულად მიიჩნევს, როდესაც სახელშეკრულებო გადახდები ვადაგადაცილებულია. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, კომპანიამ შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ კომპანია სავარაუდოდ სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, კომპანიის მფლობელობაში არსებული საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებების გათვალისწინების გარეშე. ფინანსური აქტივი ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც არ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღება მოხდება.

ყველა ის ფინანსური აქტივი, რომელსაც კომპანია ფლობს 2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მიეკუთვნება სესხებისა და მისაღები ანგარიშების კატეგორიას და მოიცავს სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებას, სასესხო მოთხოვნებს და ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებს.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარების შეწყვეტა (ანუ კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშიდან ამოღება) ხდება შემდეგ შემთხვევებში:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა, ან
- ▶ კომპანიამ დათმო აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის მიღებული თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; ან (ა) კომპანიამ გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

თუ კომპანიამ გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან გააფორმა ამაზე ხელშეკრულება, იგი აფასებს, შეინარჩუნა თუ არა ან რამდენად შეინარჩუნა ამ აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკები და სარგებელი. თუ კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, და ასევე არ გადასცა აქტივზე კონტროლი, კომპანია აგრძელებს გადაცემული აქტივის აღიარებას მის მიერ ამ აქტივში მონაწილეობის შენარჩუნების გამო. ასეთ შემთხვევაში კომპანია მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებასაც აღიარებს. გადაცემული აქტივი და მასთან დაკავშირებული ვალდებულება ფასდება კომპანიის მიერ დატოვებული უფლება-მოვალეობების საფუძველზე.

(ii) ფინანსური ვალდებულებები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თავდაპირველი შეფასებისას ფინანსური ვალდებულებები ნაწილდება შემდეგ კატეგორიებში: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგებასა და ზარალში ასახული ფინანსური ვალდებულებები, სესხები და გადასახდელი ანგარიშები, დებიტორული დავალიანება ან წარმოებული ვალდებულებები, რომლებიც განკუთვნილია ჰეჯირების ინსტრუმენტებად ეფექტური ჰეჯირების განხორციელების დროს.

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და, სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშებისა და დებიტორული დავალიანების შემთხვევაში, აკლდება მათთან უშუალოდ დაკავშირებული გარიგების დანახარჯები.

კომპანიის ყველა ფინანსური ვალდებულება 2019 წლის და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მიეკუთვნება სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშების კატეგორიას და მოიცავს სესხებსა და გადასახდელ ანგარიშებს და სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებას.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

(ii) ფინანსური ვალდებულებები (გაგრძელება)

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. შემოსულობის და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის შემთხვევაში, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ამორტიზირებული ღირებულება გამოანგარიშებულია ნებისმიერი დისკონტის ან შესყიდვის პრემიის, აგრეთვე საზღაურების თუ ხარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ცვეთა აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯების სახით.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება. როდესაც ხდება არსებული ფინანსური ვალდებულების ჩანაცვლება სხვა ვალდებულებით იმავე კრედიტორის წინაშე არსებითად განსხვავებული პირობების ან ისეთი მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობების საფუძველზე, ასეთი ჩანაცვლება ან ცვლილება განიხილება, როგორც საწყისი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა და ახალი ვალდებულების აღიარება. შესაბამის საბალანსო ღირებულებებს შორის განსხვავება აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

(iii) ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ჩათვლა ხორციელდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ, როდესაც კომპანიას აქვს თანხების ჩათვლის სამართლებრივი უფლება და განზრახული აქვს მოახდინოს შემხვედრი მოთხოვნების ურთიერთგაქვითვა ან ერთდროულად განახორციელოს აქტივების რეალიზაცია და ვალდებულებების დაფარვა.

(iv) ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

კომპანია ფინანსურ ინსტრუმენტებს სამართლიანი ღირებულებით აფასებს თითოეული საბალანსო ანგარიშის შედგენის თარიღისთვის.

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედგება:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე, ან
- ▶ მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

(iv) ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება (გაგრძელება)

მთავარი ან ყველაზე სახარბიელო ბაზარი კომპანიისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით.

არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

კომპანია ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძებნება, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებს საბაზრო მონაცემებს და მინიმალურად – არასაბაზრო მონაცემებს.

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან წარმოდგენილია ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკოტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- ▶ დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის განსაზღვრა.

კომპანია განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მდგენელის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, კომპანიამ განსაზღვრა აქტივებისა და ვალდებულებების კლასები მათი დანიშნულების, მახასიათებლების და რისკების, ასევე სამართლიანი ღირებულების ზემოაღნიშნულ იერარქიაში მათი დონის საფუძველზე.

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების ანალიზი და დამატებითი დეტალები მათი შეფასების მეთოდების შესახებ მოცემულია მე-17 შენიშვნაში.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(დ) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გადაფასების თარიღის შემდეგ აღიარებული გაუფასურების ზარალი. შეფასება ხდება საკმარისი სიხშირით, რომ გადაფასებული აქტივის სამართლიანი ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს მისი საბალანსო ღირებულებისგან.

დანახარჯები მოიცავს აქტივის შეძენასთან პირდაპირ დაკავშირებულ ხარჯებს. კომპანიის მიერ აშენებული აქტივების თვითღირებულება მოიცავს მასალისა და შრომის პირდაპირ დანახარჯებს და ყველა სხვა ხარჯს, რომლებიც უშუალოდ უკავშირდება აქტივის დანიშნულებისამებრ გამოყენებისთვის შესაბამის მდგომარეობაში მოსაყვანად, დემონტაჟის და მოხსნის ხარჯებს, ასევე იმ ტერიტორიის რეაბილიტაციის ხარჯებს, რომლებზეც ეს აქტივები მდებარეობს და შესაბამის აქტივებთან დაკავშირებული სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებულ დანახარჯებს. შესყიდული პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც აუცილებელია შესაბამისი აღჭურვილობის ფუნქციონირებისთვის, კაპიტალიზდება, როგორც ამ აღჭურვილობის განუყოფელი ნაწილი.

თუ ძირითადი საშუალებების ერთეულებს სხვადასხვა სასარგებლო გამოყენების ვადა აქვთ, ისინი აღირიცხება ძირითადი საშუალებების ცალკე ერთეულებად (ძირითად კომპონენტებად).

გადაფასების ყოველგვარი ნამეტის აღიარება ხდება სხვა სრულ შემოსავალში და ერიცხება კაპიტალს ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვის ნაწილში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც იგი შეაბრუნებს ამავე აქტივის გადაფასების შედეგად შემცირებულ ღირებულებას, რომელიც მანამდე ხარჯად იყო აღიარებული. ასეთ შემთხვევაში ღირებულების გაზრდის აღიარება ხდება გადაფასების შედეგად მიღებული შემოსულობის სახით. გადაფასების დეფიციტის აღიარება ხდება ხარჯის სახით გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც იგი გაქვითავს ამავე აქტივზე არსებულ ნამეტს, რაც აღიარებულია ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვში.

აქტივების გადაფასების რეზერვიდან წლიური გადატანა გაუნაწილებელ მოგებაზე ხდება აქტივის გადაფასებული საბალანსო ღირებულების ცვეთასა და აქტივის თავდაპირველი ღირებულების ცვეთას შორის სხვაობით. გარდა ამისა, გადაფასების თარიღისთვის აკუმულირებული ცვეთა ჩამოიწერება აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულებიდან და წმინდა ღირებულების გადაანგარიშება ხდება აქტივის გადაფასებული ღირებულების მისაღებად. გაყიდვისას კონკრეტულ აქტივთან დაკავშირებული მთლიანი გადაფასების რეზერვი გადაიტანება გაუნაწილებელ მოგებაზე. ცვეთა გამოითვლება ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით აქტივების სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადაზე.

თავდაპირველად აღიარებული ამა თუ იმ ძირითადი საშუალებისა და მისი ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ნაწილის აღიარება წყდება მისი გასხვისების დროს ან მაშინ, როდესაც მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარაა მოსალოდნელი.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(დ) ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

აქტივის აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული ნებისმიერი შემოსულობა ან მოგება (რომელიც გამოითვლება, როგორც გასხვისებიდან მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა) შედის სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, როდესაც ხდება აქტივის აღიარების შეწყვეტა.

(ii) შემდგომი დანახარჯები

ძირითადი საშუალების ნაწილის შეცვლის ხარჯის აღიარება ხდება ამ ძირითადი საშუალების საბალანსო ღირებულებაში თუ მოსალოდნელია, რომ კომპანია მიიღებს ამ ნაწილის თანმდევ სამომავლო ეკონომიკურ სარგებელს და თუ მისი ხარჯის სარწმუნოდ შეფასება შეიძლება. შეცვლილი ნაწილის საბალანსო ღირებულების აღიარება წყდება. ძირითადი საშუალებების ტექნიკური მომსახურების ყოველდღიური ხარჯის აღიარება ხდება მისი დადგომისთანავე სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

(iii) ცვეთა

ცვეთის აღიარება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ხდება ძირითადი საშუალებების თითოეული ნაწილის სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით, რადგანაც ეს ყველაზე ზუსტად ასახავს აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელ ათვისებას. ცალკეული აქტივის მნიშვნელოვანი კომპონენტები ფასდება და თუ ამ კომპონენტს აქტივის დანარჩენი ნაწილისგან განსხვავებული სასარგებლო გამოყენების ვადა აქვს, მისი ცვეთა განსხვავებულად ხორციელდება. მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

მიმდინარე და შედარებადი პერიოდებისთვის სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადებია:

შენობა-ნაგებობები	35 წლამდე
მანქანა-მოწყობილობები	2-27 წელი
სატრანსპორტო საშუალებები	2-6 წელი
სხვა	2-5 წელი

ცვეთის დარიცხვის მეთოდები, სასარგებლო გამოყენების ვადები და ნარჩენი ღირებულებები გადაისინჯება ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს და, საჭიროების შემთხვევაში, შესაბამისად კორექტირდება.

(ე) სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. სასაქონლო-მატერიალური მარაგის თვითღირებულება ეყრდნობა საშუალო შეწონილი ღირებულების პრინციპს და მოიცავს მარაგების შეძენის ხარჯებს, ასევე წარმოების ხარჯს, წარმოების თვითღირებულებას და სხვა ხარჯებს, რომელთა გაწევაც გახდა საჭირო მარაგების არსებულ მდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მისაყვანად.

წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება გამოითვლება, როგორც ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში სავარაუდო გასაყიდ ფასს გამოკლებული დასრულების და რეალიზაციის ხარჯი.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ვ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

ანგარიშგების ყოველი თარიღისთვის კომპანია აფასებს, არსებობს თუ არა აქტივის გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ან როდესაც აქტივის წლიური შემოწმებაა საჭირო მისი გაუფასურების დასადგენად, კომპანია აფასებს აქტივის აღდგენით ღირებულებას. აქტივის აღდგენითი ღირებულება არის აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გასვლასთან დაკავშირებული ხარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. აქტივის აღდგენითი ღირებულება განისაზღვრება ცალკეული აქტივისთვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც აქტივიდან არ ხდება ფულადი სახსრების შემოძინება, რომლებიც მეტწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებიდან ან აქტივების ჯგუფიდან მიღებული ფულადი სახსრებისგან. როდესაც აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება გადააჭარბებს მის აღდგენით ღირებულებას, აქტივი ითვლება გაუფასურებულად და ჩამოიწერება მის აღდგენით ღირებულებამდე.

გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დაბეგვრამდელი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. აქტივის გასვლასთან დაკავშირებული ხარჯით შემცირებული სამართლიანი ღირებულების გამოთვლა ხდება ბოლოდროინდელი საბაზრო გარიგებების გათვალისწინებით. თუ ასეთი გარიგებების განსაზღვრა ვერ ხერხდება, შეფასების სხვა შესაფერისი მეთოდი გამოიყენება. ეს გამოთვლები დასაბუთდება შეფასების კოეფიციენტებით, აქციათა კოტირებული ფასებით საფონდო ბირჟაზე რეგისტრირებული კომპანიების შემთხვევაში და სამართლიანი ღირებულების სხვა ხელმისაწვდომი მაჩვენებლებით.

კომპანია გაუფასურებას გამოითვლის დეტალური ბიუჯეტისა და პროგნოზირებული გაანგარიშების საფუძველზე, რომლებიც ინდივიდუალურად მზადდება კომპანიის ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი თითოეული ერთეულისთვის, რომლისთვისაც გამოყოფილია ესა თუ ის აქტივი. ასეთი ბიუჯეტები და ფინანსური პროგნოზები ჩვეულებრივ ხუთწლიან პერიოდს მოიცავს. უფრო ხანგრძლივი პერიოდისთვის გამოითვლება გრძელვადიანი ზრდის ტემპი, რომელიც გამოიყენება ფულადი ნაკადების პროგნოზირებისთვის.

უწყვეტი ოპერაციების გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი, სასაქონლო-მატერიალური მარაგების გაუფასურების ჩათვლით, აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგების ხარჯების კატეგორიებში გაუფასურებული აქტივის ფუნქციის შესაბამისად, გარდა მანამდე გადაფასებული ქონებისა, რომლის გადაფასების რეზერვიც აისახა სხვა სრულ შემოსავალში. ასეთი ქონების შემთხვევაში, გაუფასურების აღიარება ხდება სხვა სრულ შემოსავალში ნებისმიერი წინა გადაფასების თანხამდე.

ისეთი აქტივების შემთხვევაში, რომლებშიც გუდვილი არ შედის, ანგარიშგების ყოველი თარიღით ფასდება, არსებობს თუ არა იმის ნიშანი, რომ მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალი აღმოფხვრილი ან შემცირებულია. თუ ამის ნიშნები მართლაც არსებობს, კომპანია აფასებს აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენით ღირებულებას.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ვ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

გაუფასურების შედეგად განცდილი უკვე აღიარებული ზარალის შებრუნება მხოლოდ მაშინაა შესაძლებელი, თუ გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ბოლო აღიარების შემდეგ აქტივის აღდგენითი ღირებულების განმსაზღვრელ დაშვებებში გარკვეული ცვლილებებია მომხდარი. შემობრუნების შედეგად აქტივის საბალანსო ღირებულებამ არ უნდა გადააჭარბოს მის აღდგენით ღირებულებას და ასევე არ უნდა გადააჭარბოს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა ცვეთის გამოკლებით, წინა წლებში აქტივის გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული. შემობრუნების აღიარება ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც აქტივი აღრიცხულია გადაფასებული ღირებულებით, რა შემთხვევაშიც შემობრუნება აღირიცხება, როგორც გადაფასებული ღირებულების ზრდა.

(ზ) შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებიდან

კომპანია ელექტროენერგიის წარმოების სფეროში საქმიანობს. წარმოებული ელექტროენერგია იყიდება საბოლოო მშობელი კომპანიის საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფ ელექტროენერგიის გამანაწილებელ კომპანიაზე და პირდაპირ მესამე პირზე. ელექტროენერგია იყიდება ცალკეული ხელშეკრულების ფარგლებში და ელექტროენერგიის რეალიზაცია ერთადერთ შესასრულებელი ვალდებულებას წარმოადგენს. შესასრულებელი ვალდებულება დაკმაყოფილებულია და შემოსავლის აღიარება ისეთ დროს მოხდება, როდესაც აქტივზე კონტროლი გადაეცემა მომხმარებელს, რაც აქტივის ჩაბარების მომენტში ხდება.

შემოსავლების ასახვა ხორციელდება იმ შემთხვევაში, როდესაც კომპანიაში ეკონომიკური სარგებელის შემოდილების აღბათობა მაღალია. ამასთან, შესაძლებელია შემოსავლების სარწმუნოდ შეფასება მიუხედავად იმისა, თუ როდის განხორციელდება გადახდა. შემოსავლების შეფასება ხდება მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულებით, გადახდის ხელშეკრულებით განსაზღვრული ვადების გათვალისწინებით და გადასახადებისა და მოსაკრებლების გამოკლებით. კომპანია იყენებს პრაქტიკულ გამოცდილებას მნიშვნელოვანი ფინანსური კომპონენტის არსებობასთან მიმართებაში, რაც იმას ნიშნავს, რომ გადასახადის დაპირებული თანხაზე არ მოქმედებს მნიშვნელოვანი ფინანსური კომპონენტის ეფექტები, თუ პერიოდი დაპირებული საქონლის გადაცემიდან ანგარიშსწორებამდე ერთ წელს ან ნაკლებს შეადგენს.

ელექტროენერგიის გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი გამოითვლება ყოველთვიურად მომხმარებლებისთვის მიყიდული ელექტროენერგიის ოდენობის საფუძველზე, რომელიც განისაზღვრება საქართველოს მაღალი ძაბვის ელექტროქსელის ოპერატორის - საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის მიერ გაცემული ელექტროენერგიის მიღება-ჩაბარების აქტითა და მთავარ კლიენტებთან შეთანხმებით.

ელექტროენერგიის ტარიფებს საქართველოში არეგულირებს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია (სემეკი). სემეკის 2017 წლის 31 ოქტომბრის დადგენილებით, 2017 წლის 1 ნოემბრიდან 1 მვ/სთ-ის ტარიფი დადგინდა 0.11248 ლარის ოდენობით. სემეკის 2019 წლის 28 ნოემბრის დადგენილებით, 2019 წლის 1 დეკემბრიდან 1 მვ/სთ-ის ტარიფი გაიზარდა 0.10837 ლარამდე.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(თ) გადასახადები

(i) მოგებიდან გადასახადები

საწარმოების მიერ მიღებული წლიური მოგება, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, 2017 წლის 1 იანვრიდან არ იბეგრება საქართველოში (მე-7 შენიშვნა). მოგების გადასახადით დაიბეგრება დივიდენდების სახით იმ აქციონერებზე განაწილებული მოგება, რომლებიც არიან ფიზიკური პირები ან არარეზიდენტები საქართველოში, რომელიც დაანგარიშდება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. დივიდენდების გადახდით წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება, როგორც ვალდებულება და ხარჯი იმ პერიოდში, რომელშიც დივიდენდები გამოცხადდა, მიუხედავად იმისა, თუ ფაქტობრივად რომელი თარიღით ან რომელ პერიოდში მოხდა დივიდენდების გადახდა. გარკვეულ შემთხვევებში დასაშვებია დარიცხული საგადასახადო დავალიანებიდან გამოქვითვები, რომლებიც აღირიცხება, როგორც შესაბამის განაწილებასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ხარჯის შემცირება. საქართველოს საგადასახადო სისტემის თავისებურებიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ საწარმოებს არ წარმოეშობათ გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები. კომპანიის აქციონერებისთვის დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებით დაკავებული გადასახადი საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში აღიარებულია კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით.

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული გარიგებების დაბეგრას, რომლებიც ითვლება პირობითი მოგების განაწილებად (მაგალითად, არასაბაზრო ფასებით აღრიცხული გარიგებები, ბიზნესსაქმიანობასთან დაუკავშირებელი ხარჯები, ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება). ამგვარი გარიგებების დაბეგვრა აღირიცხება საოპერაციო გადასახადების ანალოგიურად და აღირიცხება, როგორც სხვა გადასახადები მოგება-ზარალის ანგარიშგების სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

(ii) დამატებული ღირებულების გადასახადი

შემოსავლების, ხარჯებისა და აქტივების აღიარება ხდება დამატებული ღირებულების გადასახადის თანხის გამოკლებით, გარდა იმ შემთხვევებისა:

- ▶ იმ შემთხვევებისა, როდესაც აქტივების ან მომსახურების შესყიდვაზე დარიცხული დამატებული ღირებულების გადასახადი არ ექვემდებარება საგადასახადო ორგანოსგან დაბრუნებას, რა შემთხვევაშიც დამატებული ღირებულების გადასახადის აღიარება მოხდება აქტივის შესყიდვაზე გაწეულ დანახარჯებში ან ხარჯის მუხლში, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე.
- ▶ დებიტორული და კრედიტორული დავალიანებისა, რომელიც მოიცავს დამატებული ღირებულების გადასახადს.

საგადასახადო ორგანოებისთვის გადასახდელი ან მათგან დასაბრუნებელი დამატებული ღირებულების გადასახადის წმინდა ოდენობა ასახულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის დღე აქტივის (ანაზღაურებადი დღე) ან ვალდებულების ნაწილში.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ი) ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ფულადი სახსრები და მოკლევადიანი დეპოზიტები მოიცავს ფულად სახსრებს ბანკში და სალაროში და მოკლევადიან დეპოზიტებს, რომელთა ვადაც სამი თვე ან უფრო ნაკლებია.

(კ) ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას აქვს მიმდინარე (იურიდიული ან კონსტრუქციული) ვალდებულებები წარსულში მომხდარი მოვლენების გამო, ვალდებულებების შესასრულებლად მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება და ვალდებულებების მოცულობის მეტ-ნაკლები სიზუსტით შეფასება არის შესაძლებელი. თუ კომპანია მოელის ანარიცხების მთლიანად ან ნაწილობრივ ანაზღაურებას, მაგალითად სადაზღვევო კონტრაქტის საფუძველზე, ანაზღაურების აღიარება ხდება ცალკე აქტივის სახით, მაგრამ მხოლოდ მაშინ, როდესაც ანაზღაურება გადაწყვეტილია. ანარიცხებთან დაკავშირებული ხარჯები წარმოდგენილია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ნებისმიერი ანაზღაურების გამოკლებით.

(ლ) იჯარა

კომპანია, როგორც მოიჯარე

კომპანია აღიარებს გამოყენების უფლებით გადაცემულ აქტივს და საიჯარო ვალდებულებას იჯარის დაწყების თარიღში. გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივი თავდაპირველად თვითღირებულებით ფასდება, რაც მოიცავს იჯარის ამოქმედების თარიღში ან ამ თარიღამდე განხორციელებული საიჯარო გადახდებით დაკორექტირებული საიჯარო ვალდებულების საწყის ოდენობას. ამას ემატება თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები და საბაზისო აქტივის დემონტაჟსა და ობიექტიდან გატანასთან, ან საბაზისო აქტივის ან ადგილმდებარეობის ობიექტის აღდგენასთან დაკავშირებული სავარაუდო დანახარჯები და აკლდება ნებისმიერი მიღებული საიჯარო შეღავათი.

გამოყენების უფლებით გადაცემულ აქტივს შემდგომში ცვეთა ერიცხება წრფივი მეთოდის გამოყენებით, იჯარის დაწყების თარიღიდან სასარგებლო გამოყენების ვადის დასრულებამდე ან საიჯარო ვადის ბოლო თარიღამდე, რომელიც უფრო ადრე დადგება. გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივის სასარგებლო გამოყენების ვადა განისაზღვრება ძირითადი საშუალებების ანალოგიურ საფუძველზე. ამასთან, გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივი პერიოდულად მცირდება გაუფასურების ზარალით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) და იცვლება საიჯარო ვალდებულების კონკრეტული გადაფასების შესაბამისად.

საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად ფასდება იჯარის დაწყების თარიღში გადაუხდელი საიჯარო გადასახდელების დღევანდელი ღირებულებით, რომელიც დისკონტირდება საიჯარო ხელშეკრულებაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით, ან, იმ შემთხვევაში, თუ ამგვარი განაკვეთის ობიექტურად შეფასება შეუძლებელია, კომპანიის ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთით.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(მ) ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შეცვლილი სტანდარტები კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებასთან მიმართებით 2019 წლის 1 იანვრიდან ამოქმედდა

შემდეგი ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები შევიდა ძალაში 2019 წლის 1 იანვრიდან:

- ▶ ფასს (IFRS) 16 „იჯარა“. კომპანიამ ფასს (IFRS) 16 ვადაზე ადრე მიიღო 2018-ში.
- ▶ ფასიკ (IFRIC) ინტერპრეტაცია 23 „მოგების გადასახადის გამოთვლის მიდგომებთან დაკავშირებული გაურკვევლობა“. ფასიკ-ის (IFRIC) 23-ე ინტერპრეტაციას გავლენა არ მოუხდენია კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

შემდეგი ცვლილებები და ინტერპრეტაციები პირველად 2019 წელს იქნა გამოყენებული, თუმცა მათ არ ჰქონიათ გავლენა კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- ▶ ცვლილებები ფასს (IFRS) 9-ში „საავანსო გადახდის მახასიათებლები უარყოფითი კომპენსაციით“
- ▶ ცვლილებები ბასს (IAS) 28-ში „გრძელვადიანი მონაწილეობა მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში“
- ▶ ცვლილებები ბასს (IAS) 19-ში „გეგმის შეცვლა, შეკვეცა ან საბოლოო ანგარიშსწორება“
- ▶ ფასს-ის ყოველწლიური გაუმჯობესების პროცესი
 - ფასს (IFRS) 3 „საწარმოთა გაერთიანება“ - ადრე არსებული ინტერესები ერთობლივ საქმიანობაში
 - ფასს (IFRS) 11 „ერთობლივი საქმიანობა“ - ადრე არსებული ინტერესები ერთობლივ საქმიანობაში
 - ბასს (IAS) 12 „მოგებიდან გადასახადები“ - მოგების გადასახადის გავლენა საკუთარ კაპიტალად კლასიფიცირებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე განხორციელებულ გადახდებზე
 - ბასს (IAS) 23 „ნასესხები სახსრები“ - კაპიტალიზაციისთვის განკუთვნილი ნასესხები სახსრები

კომპანიას ვადაზე ადრე არ მიუღია ისეთი სტანდარტი, ინტერპრეტაცია თუ ცვლილება, რომელიც გამოშვებულია, მაგრამ ჯერ ძალაში არ არის შესული.

4. შეფასებები და დაშვებები

ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისაგან მოითხოვს მოსაზრებების, შეფასებებისა და დაშვების გაკეთებას, რაც გავლენას ახდენს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს წარმოდგენილი შემოსავლების, ხარჯების, აქტივებისა და ვალდებულებების თანხებზე. თუმცა ამ დაშვებებისა და შეფასებების სუბიექტური ხასიათის გამო შეიძლება მნიშვნელოვანი კორექტირებების შეტანა გახდეს საჭირო მომავალი პერიოდების აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

(ა) მოსაზრებები

ქვემოთ წარმოდგენილია კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარების პროცესში ხელმძღვანელობის მიერ გამოთქმული მოსაზრებები, რომლებიც ყველაზე მეტად მოქმედებს ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე:

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

(i) ძირითადი საშუალებების სამართლიანი შეფასების სიხშირე

კომპანიამ თავისი ძირითადი საშუალებების აღრიცხვისთვის გადაფასებული ბაზა აირჩია. ბასს (IAS) 16-ის „ძირითადი საშუალებები“ მიხედვით, კომპანია ვალდებულია ისეთი სიხშირით გადაფასოს ძირითადი საშუალებები, რომ საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს იმ ღირებულებისგან, რომელიც განისაზღვრებოდა სამართლიანი ღირებულების გამოყენებით ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის.

ძირითადი საშუალებების ბოლო გადაფასება მოხდა 2017 წლის 30 სექტემბერს და აისახა ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებაში 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. კომპანიის განსჯის თანახმად, ძირითადი საშუალებების გადაფასების აუცილებლობა 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის არ იდგა, რადგან ბოლო გადაფასების თარიღიდან ადგილი არ ჰქონია ისეთ მოვლენებს ან გარემოებებს, რომლებიც მიაჩნებოდა, რომ საბალანსო ღირებულება არსებითად განსხვავდება იმ ღირებულებისგან, რომელიც განისაზღვრებოდა სამართლიანი ღირებულების გამოყენებით ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის.

(ბ) შეფასებები და დაშვებები

მომავალთან დაკავშირებით გაკეთებული ძირითადი დაშვებები და შეფასები და ასევე სხვა განუსაზღვრელობები საანგარიშო თარიღისათვის, რომელთა გამოც მომავალ ფინანსურ წელს შეიძლება საჭირო გახდეს მნიშვნელოვანი კორექტირების შეტანა აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში, აღწერილია ქვემოთ. კომპანიამ თავისი დაშვებებისა და შეფასებების საფუძვლად გამოიყენა ის ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს.

თუმცა არსებული გარემოებები და დაშვებები მომავალ მოვლენებთან დაკავშირებით შეიძლება შეიცვალოს ბაზარზე ან გარემოებებში ისეთი ცვლილებების გამო, რაც არ ექვემდებარება კომპანიის კონტროლს. ასეთი ცვლილებები დაშვებებში აისახება მათი დადგომისთანავე.

(i) სასაქონლო-მატერიალური მარაგების წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება

კომპანია ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის აფასებს, არსებობს თუ არა სასაქონლო-მატერიალური მარაგების გაუფასურების ობიექტური ნიშნები. ასეთი ობიექტური მტკიცებულების არსებობის შემთხვევაში, აქტივის საბალანსო ღირებულება მცირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის მეშვეობით და დანაკარგის თანხა აისახება მიმდინარე პერიოდის ხარჯებში.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

5. სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის ჯერ ძალაში არ შესულა და რომლებმაც შეიძლება გავლენა მოახდინოს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე, შემოიფარგლება *ბასს (IAS) 1-ის* და *ბასს (IAS) 8-ის ცვლილებებით: ტერმინის „არსებითი“ განმარტება*.

2018 წლის ოქტომბერში, ბასს-მა გამოსცა *ბასს (IAS) 1-ის („ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა“)* და *ბასს (IAS) 8-ის („სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები“)* ცვლილებები, სტანდარტებში ტერმინის „არსებითი“ განმარტების და ამ უკანასკნელის კონკრეტული ასპექტების დაზუსტების მიზნით. ახალი განმარტებით დგინდება, რომ „ინფორმაცია არსებითია, თუ მოსალოდნელია, რომ მისი გამოტოვება, დამახინჯება ან დაფარვა გონივრულ ფარგლებში გამოიწვევს გავლენას საერთო დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი მომხმარებლების მიერ იმ ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე მიღებულ გადაწყვეტილებებზე, რომელშიც განსაზღვრულია კონკრეტული ანგარიშვალდებული საწარმო.“ მოსალოდნელი არ არის, რომ ტერმინის „არსებითი“ ცვლილებას მნიშვნელოვანი გავლენა ექნება კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

6. შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული შემოსავლის მთლიანი ოდენობა უკავშირდება შემოსავლებს ელექტროენერგიის რეალიზაციიდან. შემოსავალი საქართველოში წარმოიშობა. 2019 წლის განმავლობაში მიღებული შემოსავლის ჩაშლა მომხმარებლების მიხედვით შემდეგია:

	2019	2018
შემოსავალი საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ პირებთან გაყიდვებიდან (მე-20 შენიშვნა)	28,942	11,280
შემოსავალი მესამე მხარეებზე გაყიდვებიდან	–	18,571
შემოსავალი ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციულ ოპერატორთან (ესკო) გაყიდვებიდან	–	1,850
სულ შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	28,942	31,701

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სახელშეკრულებო ვალდებულებები კომპანიას არ ჰქონდა.

7. ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლები და ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები

	2019	2018
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებების საპროცენტო ხარჯი	(3,536)	(3,598)
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებაზე	(9)	(11)
წმინდა საკურსო ზარალი	(2,312)	(1,099)
სულ ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული ხარჯები	(5,857)	(4,708)
საბანკო ანაბრებსა და მიმდინარე ანგარიშებზე საპროცენტო შემოსავალი (მე-13 შენიშვნა)	780	495
საპროცენტო შემოსავალი საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ პირებზე გაცემული სესხებიდან (მე-20 შენიშვნა)	1,198	601
სულ ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი	1,978	1,096

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

7. ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლები და ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები (გაგრძელება)

საკურსო სხვაობიდან მიღებული შემოსულობა და ზარალი ძირითადად გამოწვეულია კომპანიის აშშ დოლარში და იაპონურ იენში გამოხატული აქტივებისა და ვალდებულებების გადანაგარიშებით. სავალუტო რისკი უფრო დაწვრილებით აღწერილია მე-17 შენიშვნაში.

8. მოგებიდან გადასახადები

საგადასახადო კანონმდებლობის ცვლილებების ამოქმედების შემდეგ, 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, კომპანიამ მთლიანად შემოაბრუნა თავისი გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები ბასს (IAS) 12-ის „მოგებიდან გადასახადები“ შესაბამისად, რათა გადავადებული გადასახადები შეაფასოს 0%-იანი საგადასახადო განაკვეთით, რომელიც მოქმედებს გაუნაწილებელ მოგებაზე 2017 წლის 1 იანვრიდან.

2019 წელს კომპანიამ განაწილებულ მოგებაზე აღიარა 3,971 ლარის ოდენობის მოგების გადასახადის ხარჯი (2018 წ.: ნული).

სს „ხრამპესი 2“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

9. ძირითადი საშუალებები

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ძირითადი საშუალებები შედგებოდა შემდეგისგან:

	მიწა	შენობა- ნაგებობები	მანქანა- მოწყობილობები	სატრანსპორტო საშუალებები	დაუმთავრებელ ი მშენებლობა	სხვა	სულ
თვითღირებულება							
2017 წლის 31 დეკემბერს	230	56,589	28,923	130	23	76	85,971
შემოსვლები	-	-	551	-	76	6	633
გასვლები	(11)	-	-	-	-	-	(11)
2018 წლის 31 დეკემბერს	219	56,589	29,474	130	99	82	86,593
შემოსვლები	-	-	301	65	3,554	125	4,045
გასვლები	-	-	(99)	(11)	-	-	(110)
გადატანები	-	-	113	-	(113)	-	-
2019 წლის 31 დეკემბერს	219	56,589	29,789	184	3,540	207	90,528
დაგროვილი ცვეთა							
2017 წლის 31 დეკემბერს	-	(1,386)	(794)	(10)	-	(5)	(2,195)
ცვეთა წლის განმავლობაში	-	(5,539)	(2,975)	(33)	-	(30)	(8,577)
2018 წლის 31 დეკემბერს	-	(6,925)	(3,769)	(43)	-	(35)	(10,772)
გასვლები	-	-	14	10	-	-	24
ცვეთა წლის განმავლობაში	-	(5,539)	(2,703)	(36)	-	(45)	(8,323)
2019 წლის 31 დეკემბერს	-	(12,464)	(6,458)	(69)	-	(80)	(19,071)
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
2017 წლის 31 დეკემბერს	230	55,203	28,129	120	23	71	83,776
2018 წლის 31 დეკემბერს	219	49,664	25,705	87	99	47	75,821
2019 წლის 31 დეკემბერს	219	44,125	23,331	115	3,540	127	71,457

კომპანიას საოფისე ფართი სარგებლობაში იჯარით აქვს აღებული. ინფორმაცია იჯარის შესახებ, რომელშიც კომპანია მოიჯარის სახით გამოდის, წარმოდგენილია ქვემოთ:

გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები	საოფისე შენობა- ნაგებობა
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	96
ცვეთის დანარიცხი წლის განმავლობაში	(19)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	77
ცვეთის დანარიცხი წლის განმავლობაში	(19)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	58

სს „ხრამჰესი 2“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

10. სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
სათადარიგო ნაწილები	1,218	1,195
ნავთობპროდუქტები	148	127
	1,366	1,322

11. სავაჭრო დებიტორული დავალიანება

	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
დაკავშირებული მხარეების სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები (მე-20 შენიშვნა)	3,769	3,303
კლიენტების სავაჭრო დებიტორული დავალიანება	3	5,032
	3,772	8,335

სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებებს პროცენტი არ ერიცხება და მათი ვადა, როგორც წესი, 30 დღეა. სავაჭრო დებიტორული დავალიანების ნაწილი ვადაგადაცილებულია, მაგრამ არ არის გაუფასურებული (მე-17 შენიშვნა). სავაჭრო დებიტორული დავალიანების რეზერვის შეფასებისთვის კომპანიამ გამოიყენა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მომავალზე ორიენტირებული მიდგომა. კომპანიის განსჯის საფუძველზე, ამ მეთოდის შესაბამისად სავაჭრო დებიტორული დავალიანების რეზერვი არ აღიარებულა.

12. სასესხო მოთხოვნები

	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
მიმდინარე	8,722	–
გრძელვადიანი	7,475	7,213
	16,197	7,213

2018 წლის 1 ივნისს საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოს სავაჭრო დებიტორული დავალიანება 14,612 ლარის ოდენობით გარდაიქმნა ლარში გამოხატულ პროცენტიან სესხად. სესხის დაფარვის ვადა 2021 წელს იწურება. სესხზე ვრცელდება საშელავათო პერიოდი ძირითად თანხაზე 2020 წლის 31 დეკემბრამდე, ხოლო პროცენტზე - 2019 წლის 31 იანვრამდე. 2019 წლის 26 აგვისტოს საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოსგან მისაღები 15,282 ლარის ოდენობის სავაჭრო დებიტორული დავალიანება გარდაიქმნა ლარში გამოხატულ პროცენტიან სესხად, რომლის დაფარვის ვადა 2020 წლამდეა.

ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული სასესხო მოთხოვნის რეზერვის შეფასებისთვის კომპანიამ გამოიყენა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მომავალზე ორიენტირებული მიდგომა. კომპანიის განსჯის საფუძველზე, ამ მეთოდის შესაბამისად საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოს მიმართ სასესხო მოთხოვნებისთვის რეზერვი არ აღიარებულა.

სს „ხრამჰესი 2“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

13. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში	9,307	23,336

ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე დარიცხულმა პროცენტმა 2019 წელს 780 ლარი შეადგინა (2018 წ.: 495 ლარი).

ნაღდი ფულის ნაშთს ბანკებში ერიცხება წლიური პროცენტი საბანკო ანაზღაურებზე შეთანხმებული განაკვეთების შესაბამისად.

14. კაპიტალი

(ა) გამოშვებული კაპიტალი

2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიას ჰქონდა 2,524,699 ნებადართული და გამოშვებული აქცია; თითოეულის ღირებულება 0.001 ლარს შეადგენდა. 2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის აქციების 100%-ის მფლობელი იყო „გარდაბანი ჰოლდინგი ბივი“.

(ბ) დივიდენდები

საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად, კომპანიას შეუძლია მოგებიდან დივიდენდების გამოცხადება. კომპანიის გაუნაწილებელი მოგება ძირითადად მიღებულია 2011 წლის 1 იანვარს ფასს-ზე გადასვლის დროს ძირითადი საშუალებების გადაფასებით. საქართველოს კანონი არ განსაზღვრავს კომპანიის უფლებას, გაანაწილოს ასეთი რეზერვები დივიდენდების სახით.

2019 წლის განმავლობაში კომპანიამ გამოაცხადა და გადაიხადა დივიდენდები 22,500 ლარის ოდენობით (2018 წ.: ნული).

15. სესხები და გადასახდელი ანგარიშები

	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
ფინანსთა სამინისტროსგან მიღებული სესხების მიმდინარე ნაწილი	5,625	5,370
ფინანსთა სამინისტროსგან მიღებული სესხების გრძელვადიანი ნაწილი	12,922	14,576
	18,547	19,946

მიმდინარე სესხების პირობები:

	საპროცენტო განაკვეთი	ვალუტა	დაფარვის ვადა	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო (იაპონიის საერთაშორისო თანამშრომლობის სააგენტოს სესხი) (ბ)	2.3%	იაპონური იენი	1 ივნისი, 2024 წ.	16,198	17,227
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო (ბ)	3.5%	ლარი	1 ივნისი, 2024 წ.	2,348	2,719
				18,547	19,946

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

15. სესხები და გადასახდელი ანგარიშები (გაგრძელება)

ფინანსთა სამინისტროსგან მიღებული სესხები მოიცავს სესხებს, რომლებიც კომპანიას რეაბილიტირებულ ხრამჭეს 2-თან ერთად გადაეცა.

(i) ფინანსთა სამინისტროსგან მიღებული სესხი (იაპონიის საერთაშორისო თანამშრომლობის სააგენტო)

იაპონიის საერთაშორისო თანამშრომლობის სააგენტოს სესხი საქართველოს მთავრობას გამოეყო ხრამჭესი 2-ის რეაბილიტაციის მიზნით. საქართველოს მთავრობამ, თავის მხრივ, იაპონიის საერთაშორისო თანამშრომლობის სააგენტოს სესხიდან მიღებული ამონაგები, გადახდის ვალდებულებასთან ერთად კომპანიას გადასცა. კრედიტორს იურიდიულად არ გაუთავისუფლებია საქართველოს მთავრობა სესხების დაფარვის პირველადი ვალდებულებიდან, შესაბამისად, საქართველოს მთავრობა ამ გარიგებაში გამოვიდა, როგორც პრინციპალი და კომპანიას აქვს მიმდინარე სასესხო ვალდებულება საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიმართ. 2008 წლის 10 დეკემბრით დათარიღებული სასესხო ხელშეკრულების მიხედვით, სესხის ძირი თანხა განისაზღვრა 2,954,862 ათასი იაპონური იენის ოდენობით, რომელიც უნდა დაიფაროს ექვსთვიანი თანაბარი შენატანებით 2009 წლის 1 ივლისიდან 2024 წლის 1 ივნისამდე პერიოდში. სესხის წლიური საპროცენტო განაკვეთია 2.3%.

(ii) ფინანსთა სამინისტროსგან მიღებული სესხი

ზემოაღნიშნული სესხის გარდა, ფინანსთა სამინისტროსგან კომპანიამ ამავე მიზნობრიობის დამატებითი სესხი აიღო. 2008 წლის 10 დეკემბრით დათარიღებული სასესხო ხელშეკრულების მიხედვით, სესხის ძირი თანხა განისაზღვრა 10,788 ლარის ოდენობით, რომელიც უნდა დაიფაროს ექვსთვიანი შენატანებით 2009 წლის 1 ივლისიდან 2024 წლის 1 ივნისამდე პერიოდში. სესხის წლიური საპროცენტო განაკვეთია 3.5%.

16. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება

	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
დაკავშირებული მხარისთვის გადასახდელი მართვის მომსახურების გასამრჯელო (მე-20 შენიშვნა)	6,330	5,909
დაკავშირებული მხარისთვის გადასახდელი ტექნიკური მომსახურების გასამრჯელო (მე-20 შენიშვნა)	541	505
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება მომწოდებლების მიმართ	241	124
სხვა დავალიანება	65	229
	7,177	6,767

ზემოთ მოცემული ფინანსური ვალდებულებების პირობები:

- ▶ სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება უპროცენტოა და, ჩვეულებრივ, 30 დღეში იფარება;
- ▶ დაკავშირებული მხარეების მიმართ კრედიტორული დავალიანება გამოწვეულია 2011 წლამდე შესრულებული გარიგებებით, რომლებიც არის ვადაგადაცილებული, მაგრამ გადაუხდელი, რადგან დაკავშირებულ მხარეს არ მოუთხოვია მისი დაფარვა;
- ▶ სავაჭრო დავალიანება მიმწოდებლების მიმართ და სხვა ვალდებულებები ძირითადად აშშ დოლარშია გამოხატული.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

17. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა

მიმოხილვა

კომპანიის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები შედგება სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშებისგან და ასევე სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებისგან. ამ ფინანსური ვალდებულებების ძირითადი მიზანია კომპანიის კაპიტალური და საოპერაციო ხარჯების დაფინანსება. კომპანიას აქვს პირდაპირ თავისი ოპერაციებიდან მიღებული სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები და ნაღდი ფული მიმდინარე ანგარიშებზე.

კომპანიის საქმიანობისთვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია საკრედიტო, ლიკვიდურობის და საბაზრო რისკები.

კომპანია არის საბოლოო მშობელი კომპანიის მიერ კონტროლირებული დიდი ჯგუფის ნაწილი. ფინანსური რისკების უმეტესი ნაწილი იმართება და კონტროლდება საბოლოო მშობელი კომპანიის დონეზე. ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები კომპანიას საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოების მიმართ აქვს. ფინანსური რისკების მართვის მიზანია კომპანიის ყოველდღიური ოპერაციების შესრულების უზრუნველყოფა, ოპერაციებიდან საკმარისი ნაღდი ფულის მიღება, რომ დააფინანსოს საოპერაციო და მიმდინარე კაპიტალური დანახარჯები და მომსახურების ვალდებულებები მესამე მხარეების მიმართ.

(ა) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ მომწოდებელი ვერ შეასრულებს ფინანსური ინსტრუმენტით ან კლიენტთან გაფორმებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და ამით კომპანიას ფინანსური ზარალი მიადგება. კომპანიას საკრედიტო რისკი აქვს საოპერაციო საქმიანობის (ძირითადად სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები) და ფინანსური საქმიანობის ნაწილში, ასევე ბანკებში განთავსებული ანაბრებიდან გამომდინარე.

კომპანიას აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი კონცენტრაცია ერთ კლიენტზე - საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმო - სს „თელასზე“. სს თელასის მიმართ არსებული მთლიანი მოთხოვნა 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 19,969 ლარს შეადგენდა (2018 წლის 31 დეკემბერი: 10,516 ლარი), რაც მოიცავდა სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებას (მე-11 შენიშვნა) და სასესხო მოთხოვნებს (მე-12 შენიშვნა). 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ზემოხსენებული ნაშთი არ არის ვადაგადაცილებული (2018: 3,303 ლარი ვადაგადაცილებულია 180 დღეზე მეტი დღით).

ამ ჯგუფის შიგნით ვადაგადაცილებული ნაშთების და სხვა ფინანსური ინსტრუმენტების დაფარვას მართავს საბოლოო მშობელი კომპანია, ჯგუფში ფულადი რესურსების საჭიროების, და არა ინსტრუმენტების ვადიანობის მიხედვით. ხელმძღვანელობის აზრით, სს „თელასი“ გადახდისუნარიანი საწარმოა და დამატებითი ფულადი სახსრების საჭიროების შემთხვევაში შესაძლებელი იქნება ვადადამდგარი თანხების ამოღება. შესაბამისად, სს „თელასის“ მიმართ არსებული მოთხოვნისთვის ანარიცხი არ შექმნილა.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მთლიანად სამ უმსხვილეს ქართულ ბანკშია განთავსებული. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები არც გაუფასურებულია და არც ვადაგადაცილებული.

სს „ხრამჰესი 2“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

17. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

(ა) საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ანგარიშგების თარიღისთვის საკრედიტო რისკის მთლიანი მოცულობა იყო:

	საბალანსო ღირებულება	
	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება (მე-11 შენიშვნა)	3,772	8,335
ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში (მე-13 შენიშვნა)	9,307	23,336
სასესხო მოთხოვნები (მე-12 შენიშვნა)	16,197	7,213
	29,276	38,884

(ბ) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ კომპანიას გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება, რაც გულისხმობს მათ დაფარვას ფულადი სახსრებით ან სხვა რომელიმე ფინანსური აქტივით. ლიკვიდურობის მართვის მიმართ კომპანიის მიდგომაა, შეძლებისდაგვარად იმის უზრუნველყოფა, რომ ყოველთვის ჰქონდეს ვადადამდგარი ვალდებულებების დაფარვისთვის საკმარისი ლიკვიდურობა როგორც ნორმალურ, ისე სტრესულ პირობებში, დაუშვებელი დანაკარგების განცდისა და კომპანიის რეპუტაციისთვის საფრთხის შექმნის გარეშე.

ლიკვიდურობის რისკის გონივრული მართვა გულისხმობს საკმარისი რაოდენობის ფულადი სახსრების შენარჩუნებას და დაფინანსების ხელმისაწვდომობას საკმარისი საკრედიტო თანხების საშუალებით. კომპანიას მიმდინარე ვალდებულებები ძირითადად დაკავშირებული მხარეების მიმართ აქვს და მიმდინარე აქტივებიც დაკავშირებული მხარეებისგან აქვს მისაღები. ამიტომ კომპანიის ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ეს ანიჭებს კომპანიას საკმარისი მოქნილობას ვალდებულებების დაფარვის / აქტივების მიღების ვადებთან მიმართებით, რაც აუცილებელია მომავალში ბიზნესის ადეკვატური ლიკვიდურობის უზრუნველსაყოფად. საანგარიშგებო თარიღისთვის კომპანიის მიმდინარე აქტივები აღემატება მიმდინარე ვალდებულებებს.

ქვემოთ მოცემული ფინანსური ვალდებულებების სახელშეკრულებო ვადები.

2019 წლის 31 დეკემბერი	საბალანსო ღირებულება	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები	მოთხოვნ ამდე	0-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი
ფინანსური							
ვალდებულებები							
სესხები და გადასახდელი							
ანგარიშები							
(მე-15 შენიშვნა)	18,547	27,046	–	379	5,872	20,795	–
საიჯარო ვალდებულება	66	80	–	7	20	53	–
სავაჭრო და სხვა							
კრედიტორული							
დავალიანება							
(მე-16 შენიშვნა)	7,177	7,177	6,871	306	–	–	–
	25,790	34,303	6,871	692	5,892	20,848	–

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

17. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

(ბ) ლიკვიდურობის რისკი (გაგრძელება)

2018 წლის 31 დეკემბერი	სახელშეკრულებო			0-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი
	საბალანსო ღირებულება	ფულადი ნაკადები	მოთხოვნა მდე				
ფინანსური ვალდებულებები							
სესხები და გადასახდელი ანგარიშები							
(მე-15 შენიშვნა)	19,946	36,459	–	401	5,418	22,725	7,915
საიჯარო ვალდებულება	85	133	–	7	20	106	–
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება (მე-16 შენიშვნა)	6,767	6,767	6,414	353	–	–	–
	26,798	43,359	6,414	761	5,438	22,831	7,915

(გ) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამომავლო ფულადი ნაკადების სამართლიანი ღირებულება ცვალებადი იქნება საბაზრო ფასების მერყეობის გამო. საბაზრო ფასები ორი ტიპის რისკს შეიცავს: საპროცენტო განაკვეთის რისკსა და სავალუტო რისკს. ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებზეც საბაზრო რისკები მოქმედებს, მოიცავს სესხებსა და გადასახდელ ანგარიშებს და მიმდინარე ანგარიშებს ბანკში.

ქვემოთ წარმოდგენილი მგრძნობელობის ანალიზები მოცემულია 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. მგრძნობელობის ანალიზები მომზადდა იმ დაშვების საფუძველზე, რომ დავალიანების წმინდა თანხა, კურსებს შორის სხვაობის მიმართ მგრძნობელობა და ფინანსური ინსტრუმენტების პროპორციული წილი უცხოურ ვალუტაში მუდმივია.

კომპანიას აქვს საპროცენტო განაკვეთის რისკი იმის გამო, რომ ყველა მის ფინანსურ აქტივსა და ვალდებულებას ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთი აქვს.

სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება სავალუტო კურსის მერყეობის გამო. კომპანიისთვის დამახასიათებელი სავალუტო რისკი ძირითადად უკავშირდება უცხოურ ვალუტაში გამოხატულ ფინანსურ ვალდებულებებს.

სს „ხრამჭესი 2“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

17. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

(გ) საბაზრო რისკი (გაგრძელება)

კომპანია არ ახდენს სავალუტო რისკის წინააღმდეგ ჰეჯირებას. კომპანიის სავალუტო რისკები ასეთია:

	აშშ დოლარში გამოხატული		იაპონურ იენში გამოხატული	
	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
სესხები და გადასახდელი ანგარიშები	–	–	(16,198)	(17,227)
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება	(6,871)	(6,414)	–	–
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	102	3	–	–
რისკის ნეტო ოდენობა	(6,769)	(6,411)	(16,198)	(17,227)

აშშ დოლართან და იაპონურ იენტან მიმართებაში ლარის გამყარება/გაუფასურება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოგების ან ზარალის ქვემოთ წარმოდგენილ თანხებს შემდეგნაირად გაზრდიდა/(შემცირებდა): ანალიზი ეყრდნობა სავალუტო კურსების მერყეობას, რომელიც კომპანიის აზრით მოსალოდნელი იყო ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის. ანალიზი ეფუძნება დაშვებას, რომ ყველა დანარჩენი ცვლადი, კერძოდ საპროცენტო განაკვეთები მუდმივი რჩება.

	გამყარება	გაუფასურება
2019 წლის 31 დეკემბერი		
აშშ დოლარი (20%-იანი ცვლილება)	1,354	(1,354)
იენი (27.7%-იანი ცვლილება)	4,487	(4,487)
2018 წლის 31 დეკემბერი		
აშშ დოლარი (20%-იანი ცვლილება)	1,282	(1,282)
იენი (27.7%-იანი ცვლილება)	4,772	(4,772)

სს „ხრამჰესი 2“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

17. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

(დ) სამართლიანი ღირებულებები

კომპანიის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების ანალიზი შესაძლებელია შემდეგნაირად:

		2019 წლის 31 დეკემბერი		2018 წლის 31 დეკემბერი	
	დონე	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება
ფინანსური აქტივები					
სავაჭრო დებიტორული					
დავალიანება (მე-11 შენიშვნა)	დონე 3	3,772	3,772	8,335	8,335
ფულადი სახსრები და მათი					
ეკვივალენტები					
(მე-13 შენიშვნა)	დონე 1	9,307	9,307	23,336	23,336
სასესხო მოთხოვნა					
(მე-12 შენიშვნა)	დონე 3	16,197	16,197	7,213	7,213
ფინანსური ვალდებულებები					
საიჯარო ვალდებულება	დონე 3	66	66	85	85
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული					
დავალიანება					
(მე-16 შენიშვნა)	დონე 3	7,177	7,177	6,767	6,767
სესხები და გადასახდელი					
ანგარიშები (მე-15 შენიშვნა)	დონე 3	18,547	25,405	19,946	27,476

სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული იყო შემდეგი მეთოდები და დაშვებები:

- ▶ ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების, სავაჭრო დებიტორული დავალიანების, სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანების სამართლიანი ღირებულება დაახლოებით უტოლდება მათ საბალანსო ღირებულებას, ამ ინსტრუმენტების მოკლევადიანი ხასიათის გამო.
- ▶ ფინანსთა სამინისტროსგან მიღებული გრძელვადიანი ფიქსირებული განაკვეთის სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშების სამართლიანი ღირებულება კორექტირდება იმ სამართლიანი ღირებულების მისაღებად, რომელიც ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების შესაბამისი თარიღით არსებულ საბაზრო განაკვეთებს ეყრდნობა.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები იზღუდება ძირითადი საშუალებებით, რომლებიც გადაფასების მოდელის გამოყენებით ფასდება და სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მე-3 დონეს განეკუთვნება.

(ე) კაპიტალის მართვა

კომპანიას არ აქვს კაპიტალის მართვის ოფიციალური პოლიტიკა, მაგრამ ხელმძღვანელობა ცდილობს კაპიტალის საკმარისი ბაზის შენარჩუნებას, რომ დააკმაყოფილოს კომპანიის საოპერაციო და სტრატეგიული მიზნები.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

18. კაპიტალური დაზანდების ვალდებულება

ძირითადი საშუალებების შესყიდვის ხელშეკრულება

2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას გაფორმებული არ აქვს ღია ხელშეკრულებები ძირითადი საშუალებების შესყიდვის თაობაზე.

19. პირობითი ვალდებულებები

(ა) საგადასახადო გარემო

საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხშირია საკანონმდებლო ცვლილებები, ოფიციალური განცხადებები და სასამართლო გადაწყვეტილებები, რომლებიც ხშირად ბუნდოვანი და ურთიერთსაწინააღმდეგოა და სხვადასხვაგვარად შეიძლება იქნეს გაგებული. თუ იმ წლის ბოლოდან, რომელშიც საგადასახადო კანონმდებლობა დაირღვა, ექვსი წელია გასული, საგადასახადო ორგანოებს არ აქვთ უფლება დააკისრონ დამატებითი გადასახადები, ჯარიმა ან საურავი.

ამ გარემოებებმა შეიძლება დამატებითი საგადასახადო რისკები შექმნან საქართველოში. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ მან ადეკვატურად გაითვალისწინა საგადასახადო ვალდებულებები საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების საკუთარი ინტერპრეტაციის საფუძველზე. მაგრამ შესაბამისი ორგანოების მოსაზრება კომპანიის ინტერპრეტაციისგან შეიძლება განსხვავდებოდეს და თუ ისინი შეძლებენ თავიანთი მოსაზრების დამტკიცებას, ამას შესაძლოა მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ჰქონდეს ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ანგარიშგების თითოეული თარიღისთვის ხელმძღვანელობა აფასებს თავის საგადასახადო პოზიციას და განიხილავს იმ გარიგებებს, რომლებიც შეიძლება ექვეყნებოდა დაყენონ საგადასახადო ორგანოებმა. როდესაც ამის ალბათობა მაღალია, კომპანია ქმნის შესაბამის ანარიცხებს.

20. გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

(i) გარიგებები ხელმძღვანელობასთან

კომპანიის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობამ წლის განმავლობაში მიიღო ანაზღაურება 125 ლარის ოდენობით (2018 წ.: 48 ლარი), რომელიც შესულია ხელფასებისა და ბონუსების, ასევე დასაქმებულ პირთა სხვა გასამრჯელოებში.

(ii) შემოსავალი

	გაყიდვები დაკავშირებულ მხარეებზე 2019 წლის განმავლობაში	გაყიდვები დაკავშირებულ მხარეებზე 2018 წლის განმავლობაში	დაკავშირებული მხარეებისგან მისაღები თანხები 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	დაკავშირებული მხარეებისგან მისაღები თანხები 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის
ელექტროენერგიის გაყიდვა საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული პირები (მე- 11 შენიშვნა)	28,942	11,280	3,769	3,303

გაყიდვები ხდება სემეკის მიერ დამტკიცებული ტარიფებით.

სს „ხრამჰესი 2“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

20. გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება) (გაგრძელება)

(iii) სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება

	დაკავშირებული მხარეების მიმართ მართებული თანხები 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	დაკავშირებული მხარეებისთვის მიმართ მართებული თანხები 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის
საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები		
მართვის მომსახურების გასამრჯელო (მე-16 შენიშვნა)	6,330	5,909
ტექნიკური მომსახურების გასამრჯელო (მე-16 შენიშვნა)	541	505
	6,871	6,414

(iv) გაცემული სესხები

2018 წლის განმავლობაში, კომპანიამ საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოს სავაჭრო დებიტორული დავალიანების ნაწილი გრძელვადიან სესხად გარდაქმნა (მე-12 შენიშვნა). 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მთლიანი სასესხო მოთხოვნის ნაშთი შეადგენდა 16,197 ლარს (31 დეკემბერი 2018: 7,213 ლარი). 2019 წლის საპროცენტო შემოსავალმა შეადგინა 1,198 ლარი (2018: 601 ლარი).

21. ცვლილებები ფინანსური საქმიანობიდან მიღებულ ვალდებულებებში

	2019 წლის 1 იანვარი	ფულადი ნაკადები	სავალუტო კურსის მოძრაობა	სხვა	2019 წლის 31 დეკემბერი
სესხები და გადასახდელი ანგარიშები	(19,946)	6,407	(1,472)	(3,536)	(18,547)
	2018 წლის 1 იანვარი	ფულადი ნაკადები	სავალუტო კურსის მოძრაობა	სხვა	2018 წლის 31 დეკემბერი
სესხები და გადასახდელი ანგარიშები	(22,739)	7,190	(826)	(3,571)	(19,946)

სვეტი სახელწოდებით „სხვა“ შეიცავს დროის გასვლის გამო სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშების გრძელვადიანი ნაწილის მიმდინარედ რეკლასიფიკაციის ეფექტს და დარიცხული, მაგრამ ჯერ გადაუხდელი პროცენტის ეფექტს. კომპანია გადახდილ პროცენტს აღრიცხავს, როგორც საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებულ ფულად ნაკადებს.